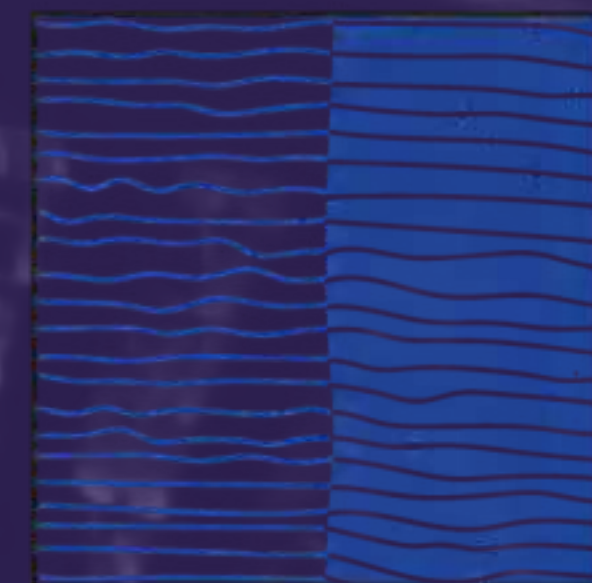
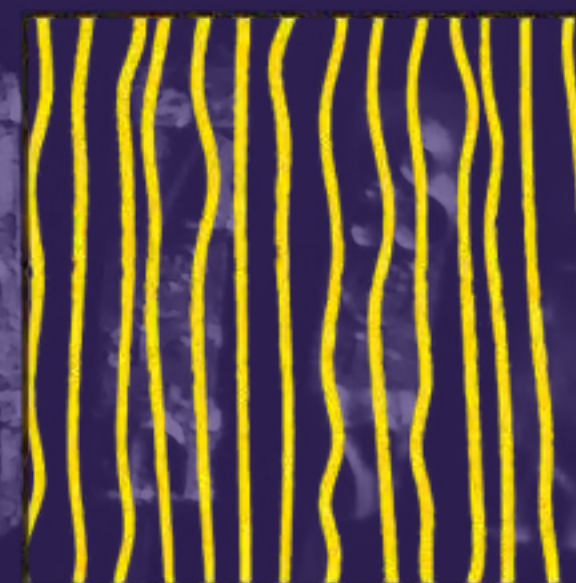
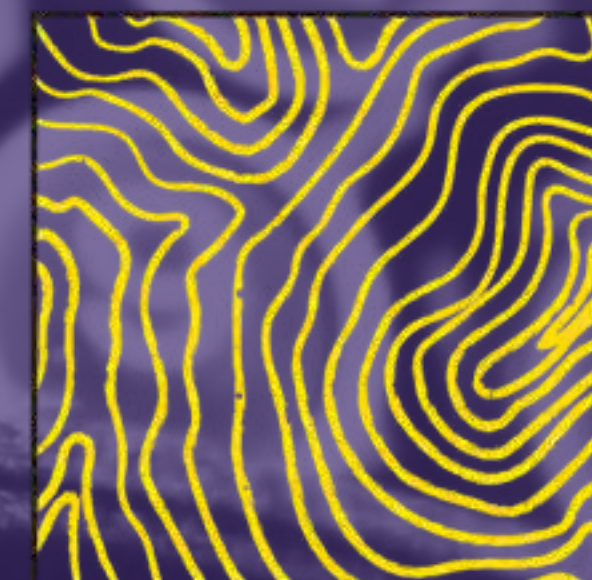
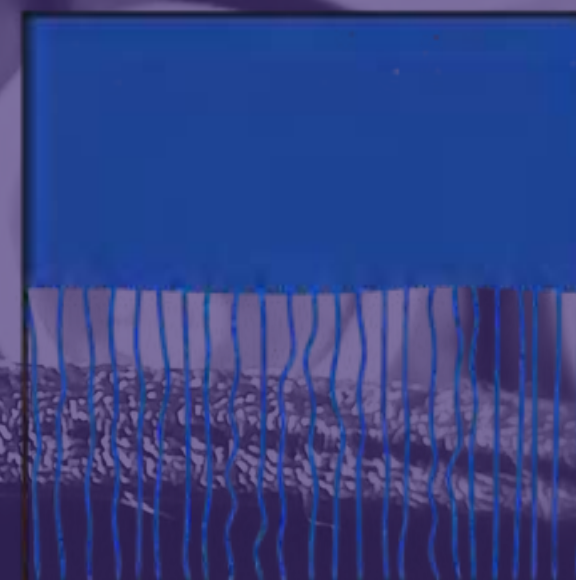
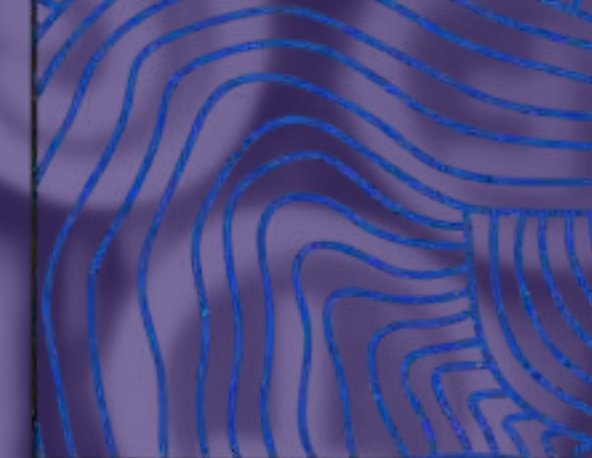
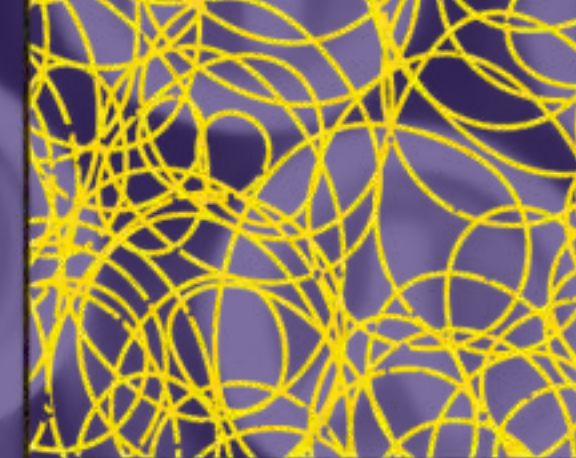

Авторське право у видавничій справі

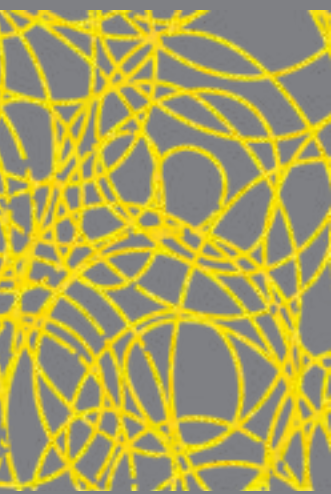
ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ

ЗМІСТ

- Договори в сфері авторського права.....3
- Майнові та особисті немайнові права суб'єкта авторських прав. Передача авторських прав.....24
- Питання, що стосуються штучного інтелекту.....43
- Роялті та авторська винагорода.....50
- Охорона твору, захист твору (юрисдикційна та неюрисдикційна форма).....53
- Використання твору іншого автора.....61
- Використання творів, що перейшли в суспільне надбання.....73
- Правонаступництво творів, перехід прав на твір у порядку спадкування, сирітські твори.....75
- Персональні дані.....80
- Інші питання.....84

ДОГОВОРИ У СФЕРІ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Питання 1

Чи є універсальний зразок угоди між замовником та видавництвом?

- Наразі типового договору (затвердженої компетентним органом письмової форми договору із заздалегідь визначеними умовами) для замовника та видавництва немає.

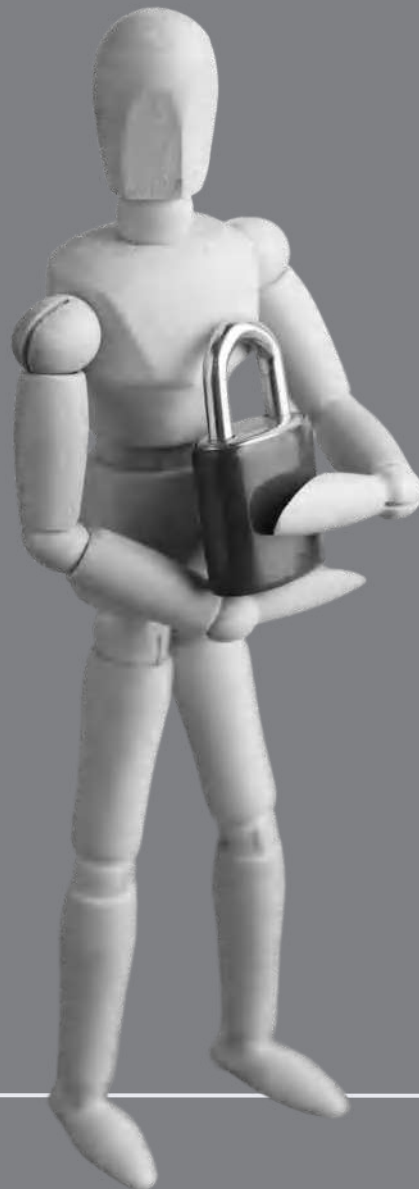

Питання 2

Обов'язкова двомовність контракту.
В Україні ще не приймається англійська мова як мова договорів, дублювання українською є обов'язковим?

Законодавство про авторське право та суміжні права не передбачає обов'язкової двомовності договорів.

Обов'язкове підписання через електронний підпис.

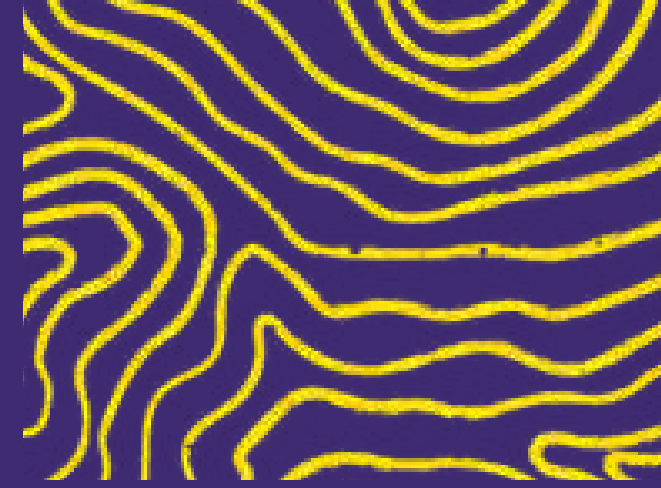

У випадку укладення договору в електронній формі, що прирівнюється до письмової, для його підписання слід використовувати електронний підпис або ж аналог власноручного підпису, за умови передбачення згоди сторін на такий порядок підпису у договорі та наявності зразків відповідних аналогів власноручних підписів.

Питання розподілу майнових прав

Договори з художниками, передача прав

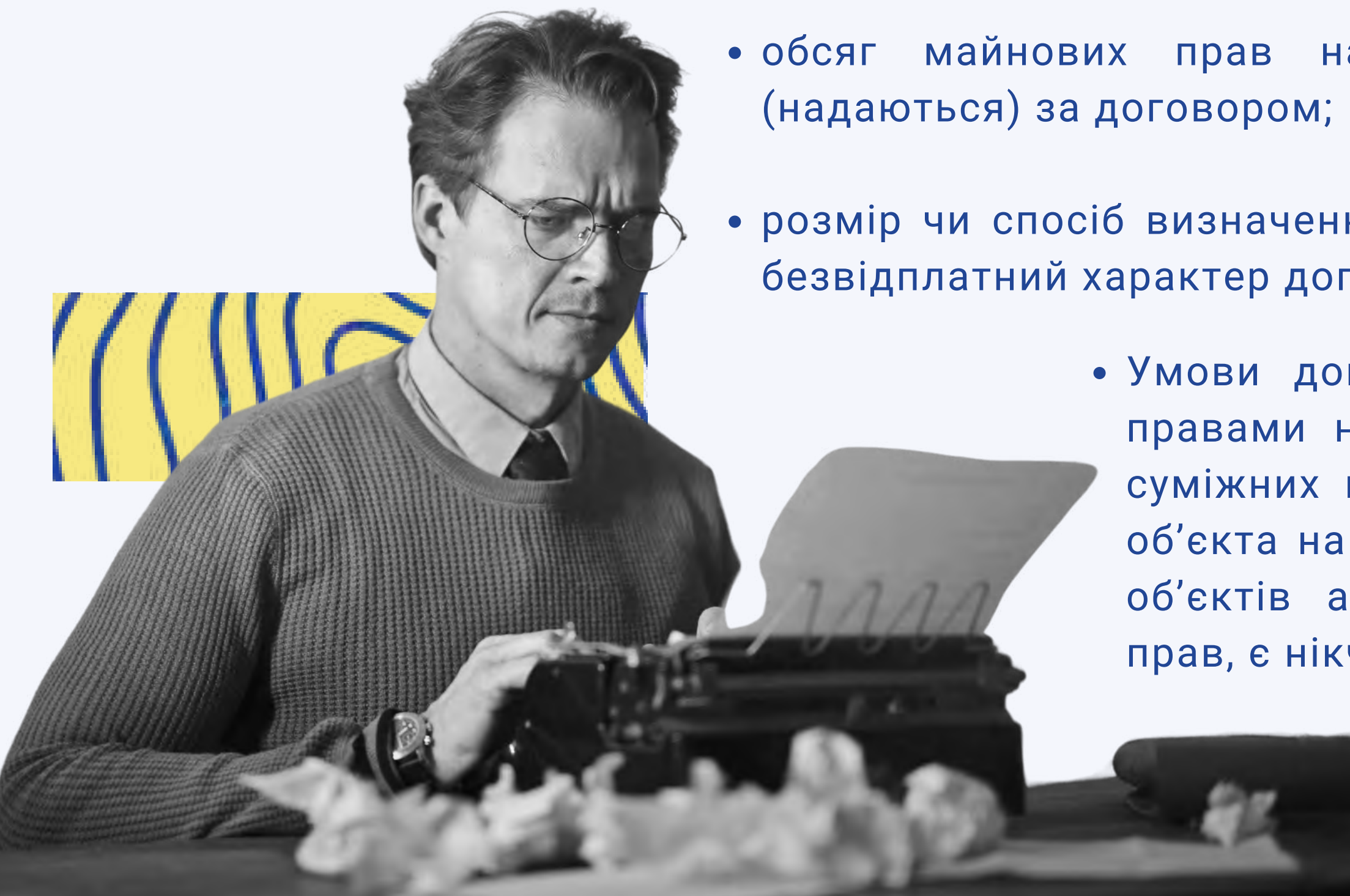
Питання 3

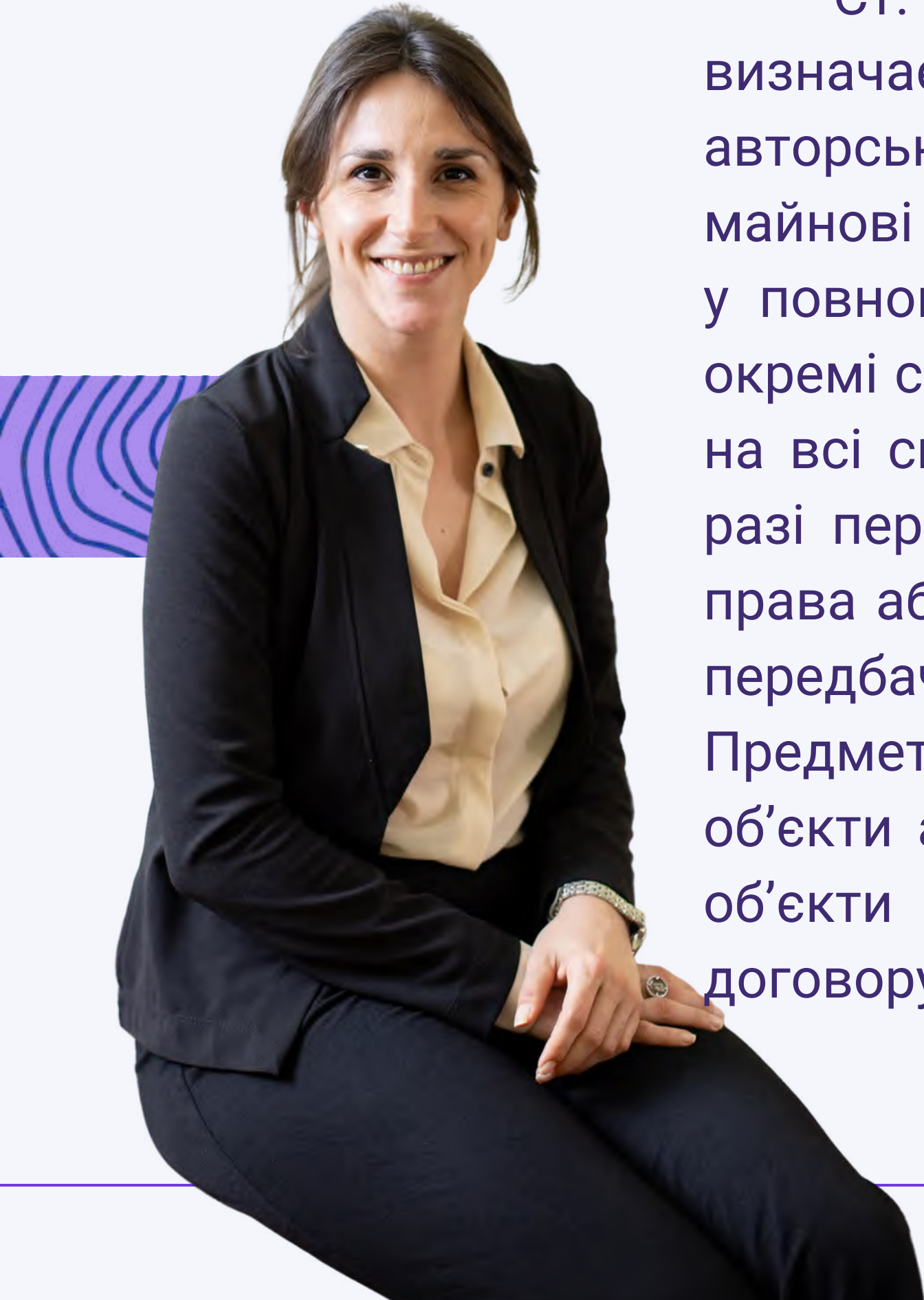
Відповідно до ст. 48 Закону України «Про авторське право і суміжні права», розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права або об'єкти суміжних прав може здійснюватися на підставі:

- 1. трудового договору (контракту) - в частині умов щодо розподілу майнових прав на службовий твір або службове виконання, службову фонограму, службову відеограму;*
- 1. договору про створення за замовленням і використання об'єкта авторського права або об'єкта суміжних прав;*
- 2. договору про передання (відчуження) майнових прав на об'єкт авторського права або об'єкт суміжних прав;*
- 3. ліцензійного договору на використання об'єкта авторського права або об'єкта суміжних прав;*
- 4. публічної ліцензії на використання об'єкта авторського права або об'єкта суміжних прав;*
- 5. іншого правочину щодо розпорядження майновими правами на об'єкт авторського права або об'єкт суміжних прав.*

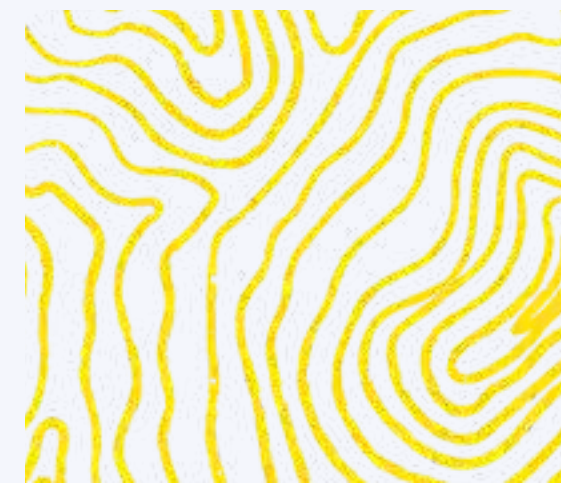
У ДОГОВОРІ ЩОДО РОЗПОРЯДЖАННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ НА ОБ'ЄКТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА АБО ОБ'ЄКТ СУМІЖНИХ ПРАВ ВИЗНАЧАЮТЬСЯ:

- відомості, що дозволяють ідентифікувати відповідний об'єкт (назва та/або інші характерні ознаки);
- обсяг майнових прав на відповідний об'єкт, що передаються (надаються) за договором;
- розмір чи спосіб визначення плати (винагороди) або зазначення про безвідплатний характер договору.
- Умови договорів щодо розпоряджання майновими правами на об'єкти авторського права або об'єкти суміжних прав, що обмежують право творця такого об'єкта на створення (здійснення, вироблення) інших об'єктів авторського права або об'єктів суміжних прав, є нікчемними.

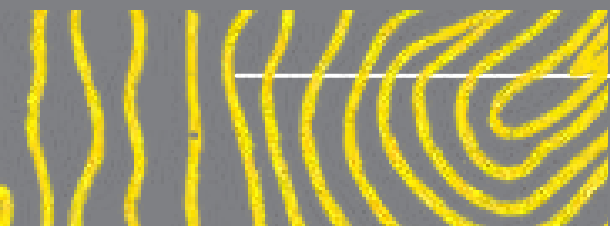
Ст. 49 Закону України «Про авторське право і суміжні права» визначає принципові положення щодо можливості суб'єкта авторського права або суміжних прав передати (відчужити) свої майнові права на об'єкт авторського права або об'єкт суміжних прав у повному складі на території всіх держав світу або частково на окремі способи використання на території окремих держав світу, або на всі способи використання на території окремих держав світу. У разі передання (відчуження) майнових прав на об'єкт авторського права або об'єкт суміжних прав частково майнові права в обсязі, не передбаченому у договорі, є такими, що не передані (не відчужені). Предметом договору про передання (відчуження) майнових прав на об'єкти авторського права і об'єкти суміжних прав не можуть бути об'єкти і майнові права, яких не існувало на момент укладення договору.

Особливістю договору про створення за замовленням і використання об'єкта авторського права є те, що передача майнових прав здійснюється з моменту створення об'єкту виконавцем.

У трудовому договорі (контракті) та посадовій інструкції, наказі, службовій записці тощо роботодавець може прописати службові обов'язки працівника щодо створення об'єкту права інтелектуальної власності та вирішити питання приналежності майнових прав.

Однак, необхідно враховувати, що ч. 2 ст. 14 Закону України «Про авторське право і суміжні права» передбачає, що якщо майнові права на твір переходять до роботодавця, працівник, який є автором службового твору, має право на винагороду. Якщо посадові обов'язки працівника прямо передбачають створення службових творів відповідних видів, авторська винагорода за створення і використання таких творів, а також за перехід прав на них може бути включена до заробітної плати працівника відповідно до договору між працівником і роботодавцем.

Питання 4

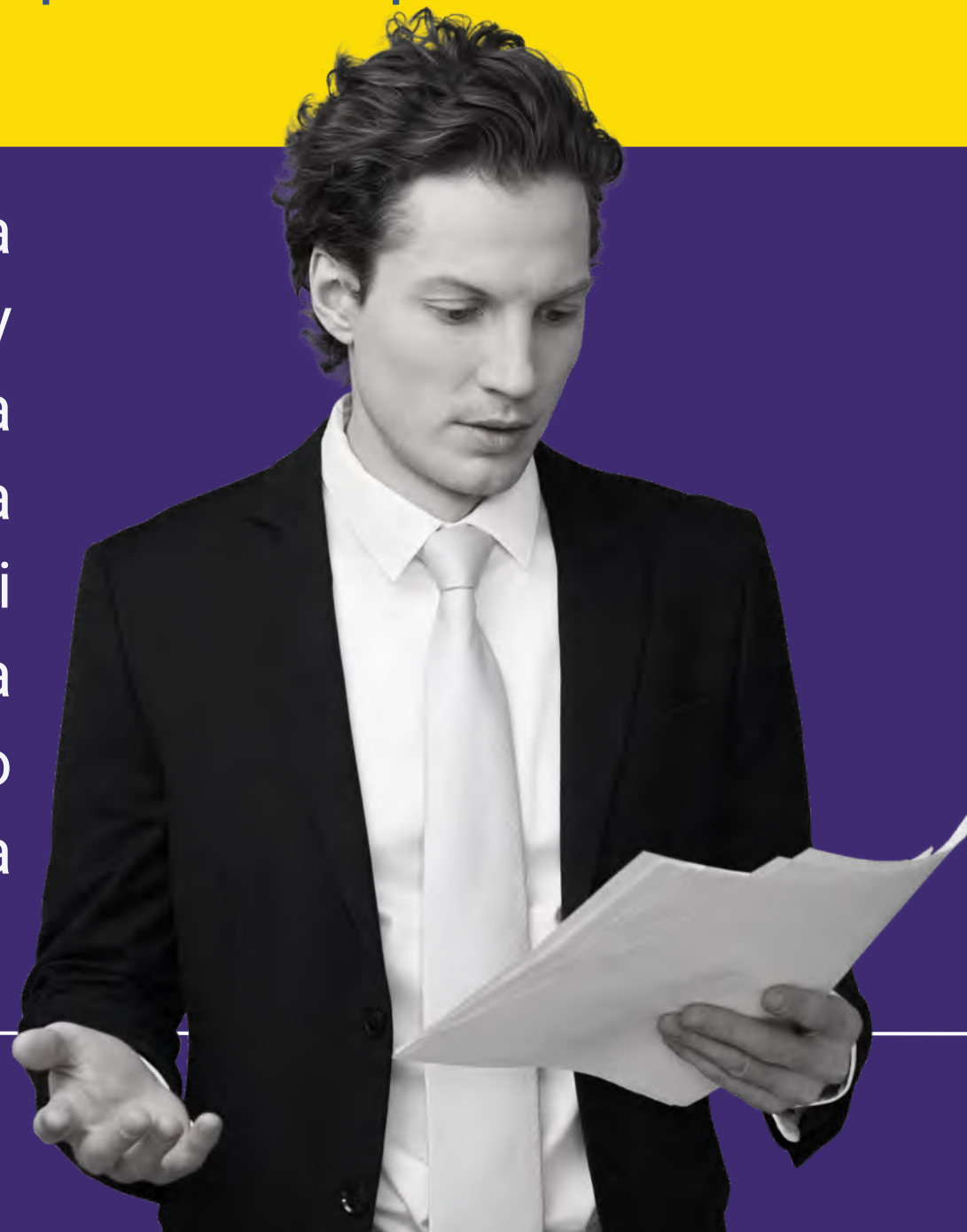
Як правильно укласти договори з авторами, у тому числі для публікації за кордоном?

Умови договору між видавцями та авторами. ?

Договірне оформлення прав авторів **текстів** на використання у виданнях.

Щоб отримати законні права на публікацію твору, видавництву необхідно отримати дозвіл автора на використання об'єкта авторського права, тобто майнові права інтелектуальної власності на твір (ст. 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права») та укласти договір.

Вид договору, згідно з яким одна сторона (ліцензіар) надає другій стороні (ліцензіату - видавцю) дозвіл на виготовлення і опублікування примірників зафіксованого або записаного твору, записаного виконання, фонограми, відеограми (примірників відповідних об'єктів) у кількості (тиражем), здатній задовольнити розумні потреби публіки, **є ліцензійним видавничим договором** (ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Договір є укладеним, якщо сторони досягли згоди з усіх істотних умов договору (ст. 638 Цивільного кодексу України).

<p>Об'єкт – тобто права на використання якого саме твору передається (у ліцензійному договорі передача прав здійснюється тільки на вже створений об'єкт інтелектуальної власності).</p>	<p>Права, що передані: право на виготовлення і опублікування примірників зафіксованого або записаного твору .</p>	<p>Територія дії договору (територія України або ж інших країн світу).</p>	<p>Строк застосування ліцензії.</p>
<p>Обсяг тиражу. Якщо в ліцензійному видавничому договорі винагорода визначається у вигляді фіксованої грошової суми, то в договорі має бути встановлений максимальний тираж твору (ст. 1109 Цивільного кодексу України).</p>	<p>Форма договору. Договір може укладатись у письмовій (електронній) формі, крім договору про використання твору в періодичних виданнях (газетах, журналах, електронних засобах масової інформації тощо), які можуть укладатись в усній формі (ст. 48 Закону України «Про авторське право і суміжні права).</p>	<p>Обсяг авторської винагороди.</p>	

Питання 5

Які особливості договору між видавництвом і автором літературного твору, який самотійно сплатив роботу ілюстратора?

Враховуючи оплатність роботи та передбачуване створення ілюстратором об'єкту інтелектуальної власності за технічним завданням від видавництва або автора (яке має бути детально прописано), доцільним буде укласти договір про створення за замовленням і використання об'єкта авторського права.

- ✓ Відповідно до ст. 1112 Цивільного кодексу України за договором про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності одна сторона (творець - письменник, художник тощо) зобов'язується створити об'єкт права інтелектуальної власності відповідно до вимог другої сторони (замовника) та в установлений строк.
- ✓ Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності повинен визначати способи та умови використання цього об'єкта замовником.
- ✓ Згідно зі ст. 48 Закону України «Про авторське право і суміжні права» особисті немайнові авторські права на твір, створений за замовленням, належать автору.
- ✓ Майнові права на твір, створений за замовленням, переходять до замовника з моменту створення твору у повному складі, якщо інше не передбачено договором замовлення. Майнові права інтелектуальної власності на твір образотворчого мистецтва, створений за замовленням (крім твору, спеціально створеного як елемент комп'ютерної програми), належать його автору, якщо інше не встановлено договором або законом.
- ✓ Якщо майнові права на твір переходять до замовника, автор має право на винагороду.
- ✓ Замовник має право вносити зміни до твору, створеного за замовленням, супроводжувати його ілюстраціями, передмовами, післямовами тощо, якщо інше не передбачено договором замовлення.

Істотними умовами цього договору, яких мають досягти сторони, є: предмет, строк, способи та умови використання об'єкта замовником, розподіл майнових прав, при бажанні замовника відступити від положень законодавства, письмова (електронна) форма договору.

Відтак, все залежить від того, чи були за договором передані майнові авторські права від ілюстратора до автора, який замовив ілюстрації до свого твору, і яким є обсяг цих прав. В разі передачі таких прав на ілюстрації до автора тексту в повному обсязі, автор може включати пункт про передачу прав на ілюстрації до договору з видавництвом. Якщо майнові авторські права ілюстратором передані не були, видавництво потребуватиме укладання окремих договорів з автором тексту та автором ілюстрацій.

Питання 6

Автор передає видавництву ілюстрації і текст. Ми вказуємо ілюстратора в книзі, але кошти за ілюстрації не виплачуємо, свого часу ілюстрації замовив і оплатив автор твору. Які договори нам укласти з автором? Чи достатньо одного, в якому ідеться про передачу тексту й ілюстрацій?

У такому разі автор, за наявності договору про створення за замовленням і використання об'єкта авторського права, має майнові права на використання ілюстрацій і тексту.

Можна укласти як один (де будуть детально прописані особливості переданих видавництву прав на використання ілюстрацій і тексту), так і два ліцензійні договори, для того, щоб не обтяжувати один договір, оскільки обсяг авторських прав на ілюстрації та текст у автора є різними. Автор тексту володіє майновими та особистими немайновими правами на текст та тільки майновими на ілюстрації.

Оформлення спадщини на об'єкти права інтелектуальної власності?

Згідно з рекомендаціями щодо оформлення спадкування авторського права і суміжних прав та іншого переходу прав у порядку правонаступництва, розроблених Міністерством економіки України ([посилання](#)):

2.1. На правовідносини щодо спадкування авторського права і суміжних прав поширюються загальні положення спадкування, визначені в рамках цивільного законодавства, з врахуванням особливостей та специфіки переходу цих прав у спадщину.

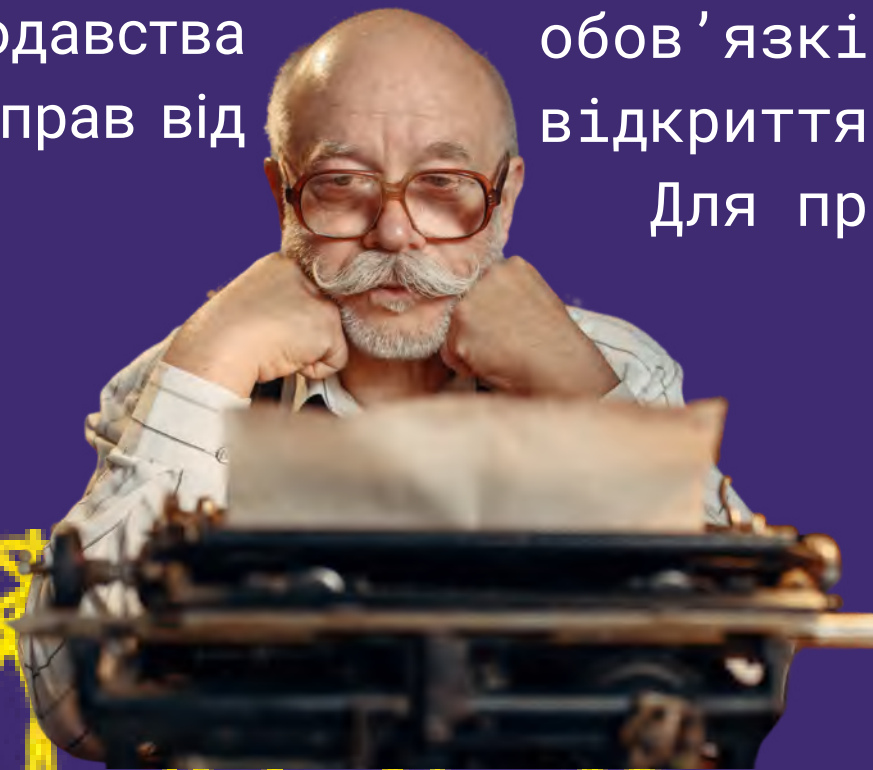
2.4. За загальними вимогами цивільного законодавства спадкуванням є перехід авторського права і суміжних прав від спадкодавця до спадкоємців, яким для закріплення за собою цього права слід вчинити такі дії:

- здійснити права на спадкування та виконати умови заповіту (за наявності таких умов);
- оформити право на спадщину.

2.7. До складу спадщини входять майнові права суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав, чинні на час відкриття спадщини.

3.1. Право на отримання прав та обов'язків спадкоємцями виникає після відкриття спадщини.

Для прийняття спадщини встановлюється строк шість місяців, який починається з часу відкриття спадщини (стаття 1270 Цивільного кодексу).

6.1. Свідоцтво про право на спадщину – це процесуальний нотаріальний акт, який посвідчує перехід права власності на майно, майнові права, зокрема суб'єктів авторського права і суміжних прав, від спадкодавця до спадкоємців.

Спадкоємці як за законом, так і за заповітом мають право звернутись до нотаріуса за видачею їм свідоцтва про право на спадщину (стаття 1296 Цивільного кодексу). Одержання свідоцтва про право на спадщину є правом, а не обов'язком спадкоємця, тому спадкоємець, який прийняв спадщину, може звернутися за одержанням свідоцтва в будь-який час після закінчення строку, встановленого для прийняття спадщини. Неодержання спадкоємцем свідоцтва про право на спадщину не позбавляє його права на спадкування.

6.2. При видачі свідоцтва про право на спадщину за заповітом, крім перевірки факту смерті спадкодавця, перевіряється наявність заповіту, час і місце відкриття спадщини, склад спадкового майна (стаття 69 Закону України „Про нотаріат“). Крім того, нотаріусом перевіряється коло осіб, які мають право на обов'язкову частку у спадщині.

6.3. Свідоцтво про право на спадщину видається за наявності у спадковій справі всіх необхідних документів та відомостей.

При оформленні спадкування майнових прав спадкодавця (автора твору) для підтвердження належності цих прав можуть бути надані відомості та документи, необхідні для вчинення нотаріальних дій: **(витяги з Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір (для встановлення факту реєстрації авторського права на твір спадкодавцем) та Державного реєстру договорів, які стосуються права автора на твір (для встановлення наявності чи відсутності факту передачі майнових прав на зареєстрований твір іншим особам))**.

6.7. До спадкоємців переходять не лише права, що належали спадкодавцю, але і його обов'язки. Спадкоємці, які прийняли спадщину, відповідають по боргах спадкодавця (суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав).

Детальніше ознайомитись з особливостями отримання свідоцтва про право на спадщину можна у повному тексті [Рекомендацій](#).

Особливості укладання договорів видавців зі спадкоємцями?

При укладенні договорів у сфері авторських прав зі спадкоємцями враховується те, що:

Строк чинності майнових прав після смерті автора становить 70 років. Закінчення строку чинності майнових прав на твір означає перехід твору у суспільне надбання та можливість вільно, без сплати винагороди, використовуватися будь-якою особою.

Особисті немайнові права автора не входять до складу спадщини, однак спадкоємці автора мають право захищати особисті немайнові права автора, зокрема протидіяти перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору, а також будь-якому іншому посяганню на твір, що може завдати шкоди честі та репутації автора (ст. 32 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Право на справедливу винагороду належить лише автору, переходить лише до спадкоємців автора і не може бути передано (відчужено) іншим особам (ст. 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

При співпраці видавців зі спадкоємцями, варто враховувати, що ліцензійний договір на використання об'єктів авторського права є доцільним видом договору.

За ліцензійним договором одна сторона (ліцензіар) надає другій стороні (ліцензіату) дозвіл на використання об'єкта авторського права або об'єкта суміжних прав визначеним способом (способами) протягом певного строку на певній території, а ліцензіат зобов'язується вносити плату за використання об'єкта, якщо інше не встановлено договором (ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права»). У договорі мають бути дотримані всі істотні умови. Істотні умови ліцензійного договору, виключаючи тираж, що характеризує саме ліцензійні видавничі договори, наведені у **питанні 4**.

Визначення авторського внеску в договорах на упорядкування. Авторське право для збірників творів?

✓ Згідно зі ст. 18 Закону України «Про авторське право і суміжні права» автору збірника, зокрема енциклопедії, енциклопедичного словника, антології або іншого складеного твору (упоряднику) належить авторське право на здійснене ним упорядкування (підбір та/або розташування) творів, якщо таке упорядкування є результатом творчої діяльності.

✓ Упоряднику енциклопедій, енциклопедичних словників, періодичних та інших збірників, газет, журналів та інших періодичних видань належать майнові права на використання таких видань у цілому. Упорядник має право за будь-якого використання таких видань зазначати в них своє ім'я (найменування) або вимагати такого зазначення.

✓ Договори на упорядкування мають відповідати положенням законодавства та передбачати авторські права упорядника на створений ним в цілому об'єкт інтелектуальної власності.

Питання 10

У книг є упорядник. Видавництву треба підписати авторський договір з усіма учасниками збірника, чи достатньо з упорядником? Хто буде “крайнім”, якщо хтось з авторів чи його родичів після виходу книги буде проти цього видання?

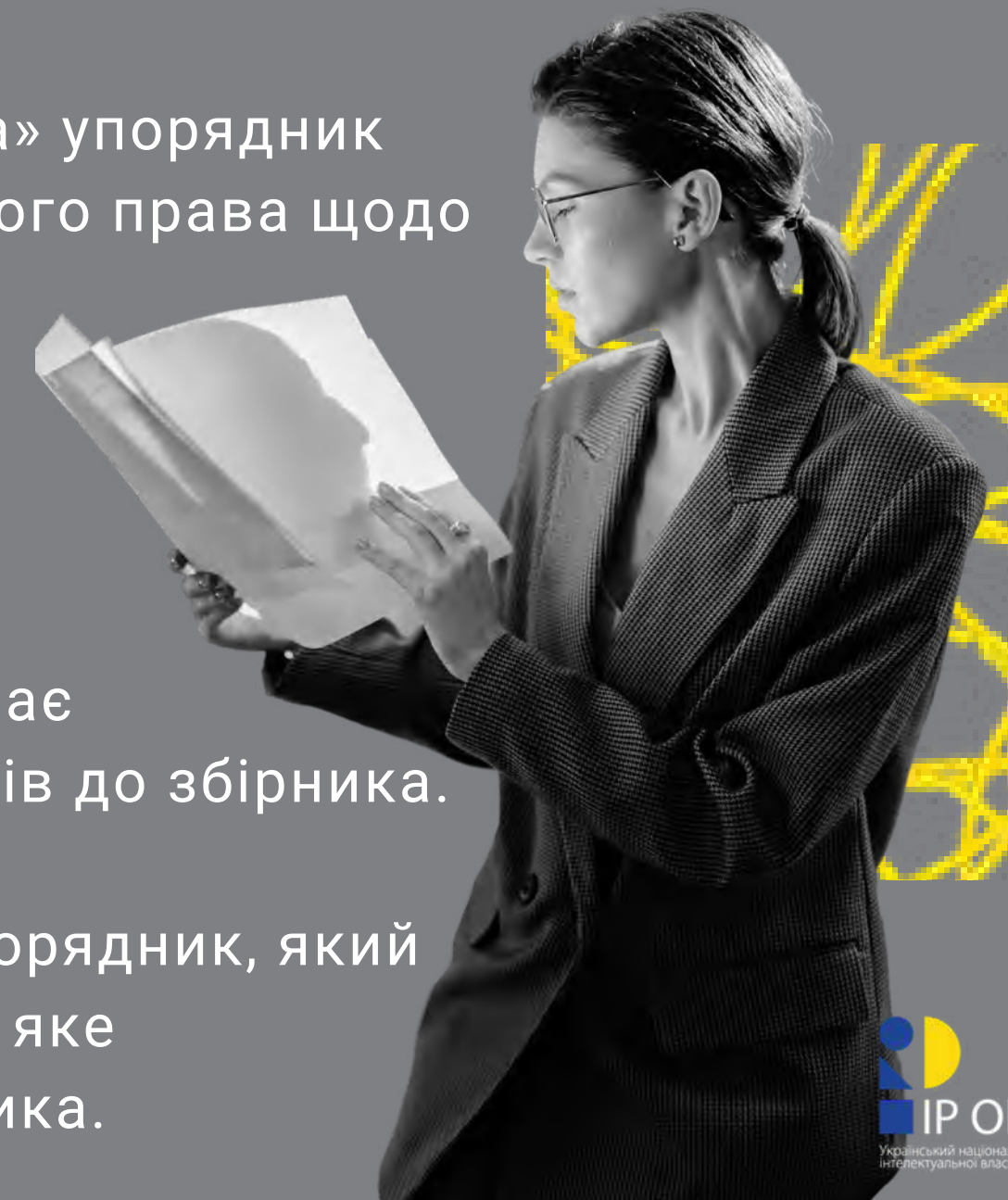
Суб'єкт авторського права має право використовувати твір будь-яким способом (способами), а також виключне право дозволяти або забороняти використання твору іншими особами (ст. 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Згідно зі ст. 18 Закону України «Про авторське право і суміжні права» упорядник здійснює свої права, за умови дотримання ним прав суб'єктів авторського права щодо кожного з творів, включених до складеного твору.

Отже, при укладанні збірника упорядник має спочатку отримати дозвіл на використання творів у своїй роботі.

Видавництво може підписати один договір з упорядником, але він має довести, що автори первинних творів надали дозвіл на включення творів до збірника.

«Крайнім» при порушенні авторських прав інших суб'єктів буде як упорядник, який незаконно використав чужі твори у своєму збірнику, так і видавництво, яке здійснило незаконну публікацію та розповсюдження примірників збірника.

Питання 11

Видаємо щорічний літературний альманах (40 – 50 статей різних авторів).

Потрібно з кожним автором підписувати ліцензійну угоду?

Так, для використання статей видавництво має підписати ліцензійну угоду з кожним з авторів оригінального твору або ж отримати їх дозвіл. Надалі, автор альманаху, який буде упорядкувати статті, також має надати дозвіл на публікацію цілісного твору, окрім того випадку, якщо в трудовому договорі, посадовій інструкції (та інших відповідних документах) передбачено, що всі майнові права на створені ним твори належать видавництву, працівником якого він є.

Який вид договору слід укласти видавництву з виконавцем музичних творів, який дозволяє нам друкувати книжку з посиланнями на музичні твори у його виконанні для прослуховування читачами ?

Якщо посилання на музичний твір здійснюється у вигляді згадування назви твору та, тим більше, виконавець надав на нього згоду, договір можна не укладати.

В той же час, якщо мова іде про електронне видання і гіперпосилання на музичний твір у ньому, нагадаємо, що згідно Ст. 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права», розміщення гіперпосилання та/або фреймінгу, якщо такі дії стосуються твору, що був попередньо правомірно розміщений без обмеження доступу на веб-сайті, на який направляє гіперпосилання та/або фреймінг, таким чином, щоб представники публіки могли отримати доступ до даного об'єкта з місця та у час, обрані ними індивідуально, не є використанням твору.

МАЙНОВІ ТА ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА СУБ'ЄКТА АВТОРСЬКИХ ПРАВ

ПЕРЕДАЧА АВТОРСЬКИХ ПРАВ

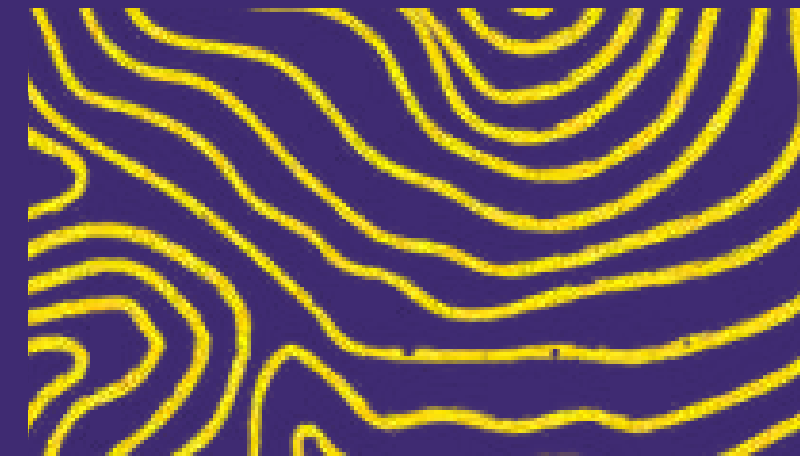
Питання 13

Авторські та майнові права. За яких умов передаються авторські права?

Авторське право становлять особисті немайнові права автора і майнові права суб'єктів авторського права (ст. 5 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Відповідно до ст. 11 вище зазначеного **Закону** особистими немайновими правами автора є:

- ✓ право вимагати визнання свого авторства шляхом зазначення належним чином імені автора в оригіналі і копіях твору і за будь-якого використання твору, якщо це практично можливо;
- ✓ право забороняти під час будь-якого використання твору згадування свого імені, якщо автор твору бажає залишитися анонімом;
- ✓ право обирати псевдонім, зазначати і вимагати зазначення псевдоніма замість справжнього імені автора в оригіналі і копіях твору і за будь-якого використання твору;
- ✓ право вимагати збереження цілісності твору, протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору, у тому числі супроводження твору ілюстраціями, передмовами, післямовами, коментарями тощо без згоди автора;
- ✓ право надати назву твору або залишити його без назви;
- ✓ право присвятити твір особі (особам), події або даті.

Особисті немайнові права належать лише автору та не можуть бути передані (відчужені) іншим особам і не переходять у спадщину.

Ст. 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права» визначає майнові права інтелектуальної власності на твір, де суб'єкт авторського права має право використовувати твір будь-яким способом (способами), а також виключне право дозволяти або забороняти використання твору іншими особами.

Способами використання твору є:

- 1) відтворення;
- 2) включення до складеного твору;
- 3) включення до іншого твору, крім складеного твору;
- 4) розповсюдження примірників твору;
- 5) імпорт примірників твору;
- 6) здавання в найм або в позичку примірників твору;
- 7) публічне виконання, публічний показ, публічне демонстрування, публічне сповіщення, інтерактивне надання доступу публіці та інші способи доведення до загального відома публіки;
- 8) переклад;
- 9) переробка, адаптація, аранжування та інші подібні зміни твору.

- Законодавство про авторське право і суміжні права передбачає, що первинним суб'єктом авторського права є автор, яким може бути тільки фізична особа, що володіє особистими немайновими та майновими правами.
- Від автора, на підставі правочину або закону, до фізичної або юридичної особи можуть бути передані майнові права використовувати твір будь-яким способом (способами), а також виключне право дозволяти або забороняти використання твору іншими особами.

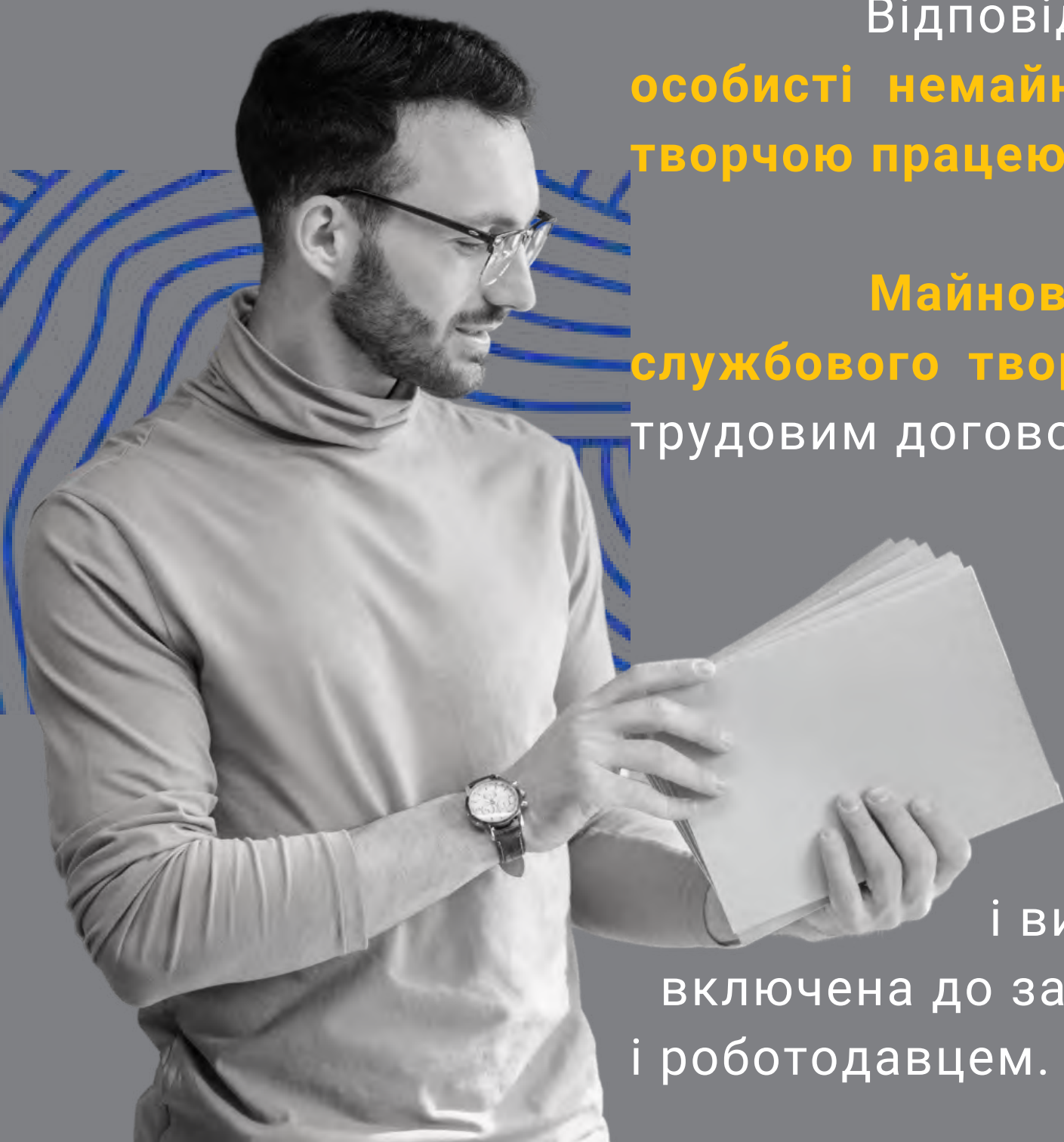
Цей перелік не є вичерпним.

Охорона інтелектуальної власності науковця, ЗВО і видавництва?

Відомо, що більша частина творів, написаних науковцями, створюється у процесі виконання службових обов'язків.

Відповідно до ст. 14 Закону України «Про авторське право і суміжні права» **особисті немайнові авторські права на службовий твір належать працівникові, творчою працею якого створено такий твір.**

Майнові права на службовий твір переходять до ЗВО з моменту створення службового твору у повному складі, якщо інше не передбачено законодавством, трудовим договором (контрактом) або іншим договором щодо майнових прав на службовий твір, укладеним між працівником (автором) і ЗВО чи НДІ, де працює науковець. **Якщо майнові права на твір переходять до ЗВО чи НДІ, працівник, який є автором службового твору, має право на винагороду.** Якщо посадові обов'язки працівника прямо передбачають створення службових творів відповідних видів, авторська винагорода за створення і використання таких творів, а також за перехід прав на них може бути включена до заробітної плати працівника відповідно до договору між працівником і роботодавцем.

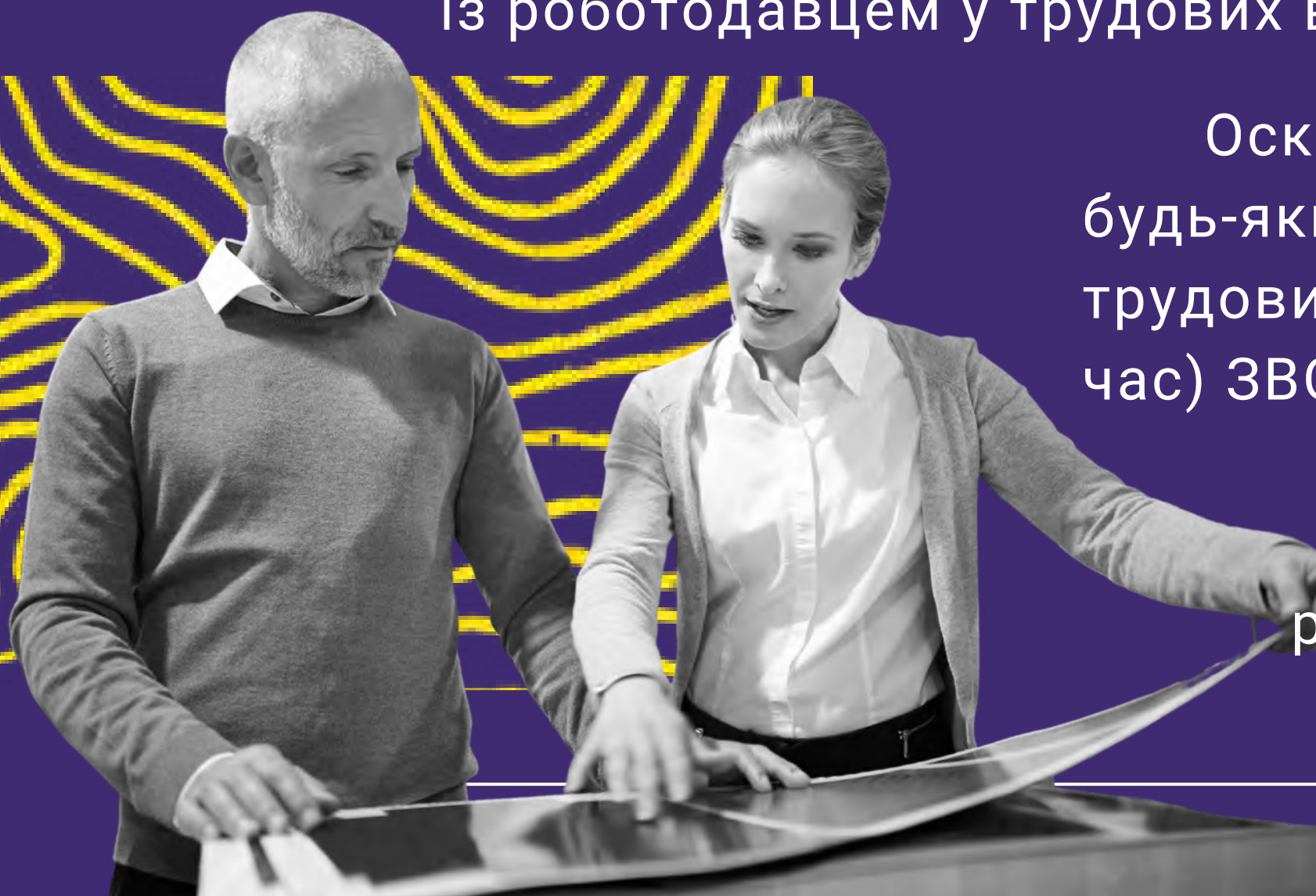

Службові твори можуть бути створені спільною творчою працею науковців. У такому випадку йдеться про співавторство. У випадку створення службового твору співавторами слід враховувати, що стороною договору, укладеного з роботодавцем, може бути не окремий автор, а колектив авторів (співавтори) (ст. 13 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Варто взяти до уваги, що договором може бути передбачено інший розподіл майнових прав.

Однак не всі твори, створені працівником під час його перебування із роботодавцем у трудових відносинах, можуть бути визнані службовими.

Оскільки при створенні науковцем (працівником) будь-яких творів поза межами виконання ним своїх трудових обов'язків (для прикладу, у вільний від роботи час) ЗВО чи НДІ жодним чином не може претендувати на такі твори та не може автоматично набути майнових прав на них тільки через те, що був роботодавцем працівника у відповідний період часу.

Якщо твір створено в час перебування у штаті компанії без додаткових угод, чи має виконавець на нього якісь права, чи вони належать компанії (і майнові, і авторські)?

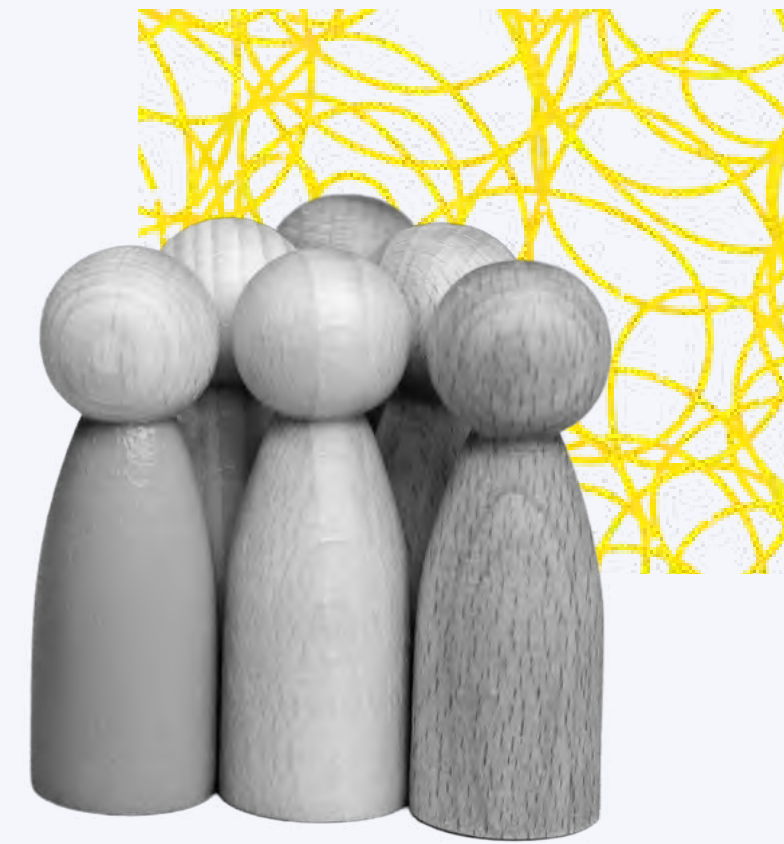

- Ч.3 ст. 440 Цивільного кодексу України та ч.2 ст. 14 Закону України «Про авторське право і суміжні права» фактично однаковим формулюванням передають майнові права на службовий твір роботодавцю з моменту створення службового твору у повному складі, якщо інше не передбачено законом або договором.
 - Ч.2 ст. 14 Закону України «Про авторське право і суміжні права» вказує, що особисті немайнові авторські права на службовий твір належать працівникові, творчою працею якого створено такий твір.
-

Ґрунтуючись на практиці спорів щодо службових творів, можна зробити висновок, що **роботодавець має підтвердити службовий характер твору та надати відповідно оформлені документи, де буде чітко прописаний обов'язок працівника щодо створення службових творів та надана їх ідентифікація.**

П.12 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 04.06.2010 № 5 «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав» передбачає, що **позивач повинен довести факт наявності в нього авторського права і (або) суміжних прав, факт порушення його прав відповідачем або загрозу такому порушенню, розмір шкоди (за винятком вимоги виплати компенсації), якщо вона завдана, та причинно-наслідковий зв'язок між завданою шкодою і діями відповідача. При цьому суду слід виходити із наявності матеріально-правової презумпції авторства (ч.1 ст. 435 Цивільного кодексу України, ст. 11 Закону N 3792-XII).**

Суд, при вирішенні спорів з інтелектуальної власності досліджує межі службового завдання за допомогою безпосереднього аналізу трудового договору (контракту) та таких документів як: службове доручення, посадова інструкція, службова записка, розпорядження та інші. **Однією з підстав відмови в задоволенні вимог позивача – роботодавця у судовому рішенні щодо визнання твору службовим міг бути відсутній укладений трудовий договір або службове завдання, з яких би вбачалася трудова функція особи на створення твору у процесі трудової діяльності.**

Ч.2 ст. 14 Закону України «Про авторське право і суміжні права» вирішує питання щодо права на винагороду автора таким чином: «**якщо майнові права на твір переходять до роботодавця, працівник, який є автором службового твору, має право на винагороду.** Якщо посадові обов'язки працівника прямо передбачають створення службових творів відповідних видів, авторська винагорода за створення і використання таких творів, а також за **перехід прав на них може бути включена до заробітної плати** працівника відповідно до договору між працівником і роботодавцем».

Відповідно до п.25 постанови Пленуму Верховного Суду України "Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав" від 04.06.2010 р. № 5 **виплата працівникові заробітної плати не є тотожною виплаті йому авторської винагороди за створений твір у зв'язку з виконанням трудового договору, оскільки заробітна плата - це винагорода за виконану роботу залежно від певних умов, а **авторська винагорода - це всі види винагород або компенсацій, що виплачуються авторам за використання їх творів, які охороняються в межах, встановлених авторським правом.** У разі, коли між сторонами не досягнуто згоди щодо розміру авторської винагороди, суди при обчисленні такої винагороди мають керуватися положеннями постанови Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 року № 72 "Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав".**

Отже, якщо твір створено працівником в час перебування у штаті компанії без додаткових угод, автору твору належать особисті немайнові права, в той час як майнові права на об'єкт інтелектуальної власності належать роботодавцю.

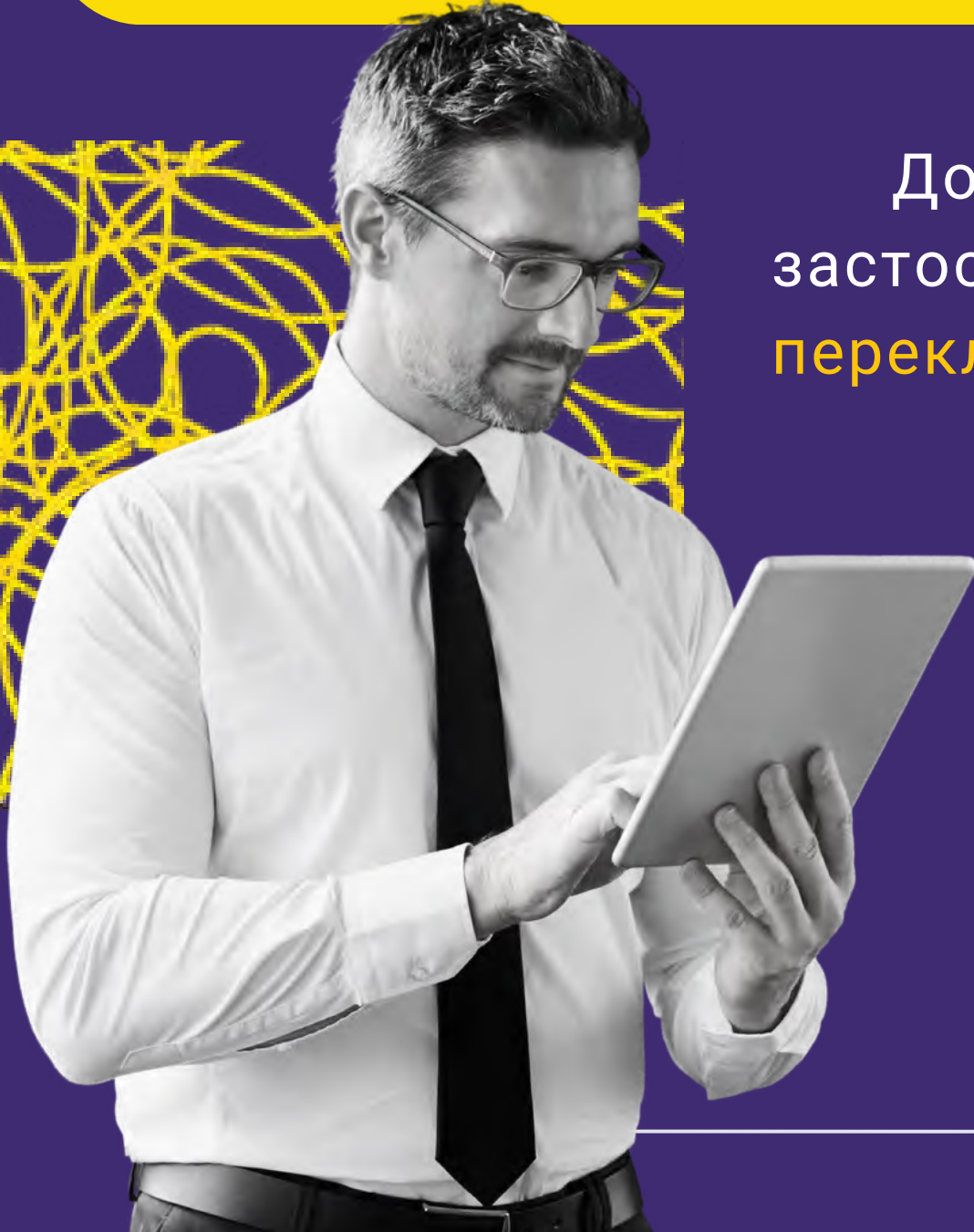
РОЗПОДІЛ ПРАВ МІЖ АВТОРОМ І ВИДАВЦЕМ ПРИ ПРОДАЖІ ПРАВ ЗА КОРДОН

Питання 16

Перехід прав до видавництва у випадку перекладу та видання тексту в іншій країні. Правила надання права на переклад іншомовних видань від закордонних видавництв. Чи є воно безоплатним?

До розподілу прав між автором і видавцем при передачі прав за кордон застосовується загальний договірний порядок. Іноземний видавець, перекладач має отримати дозвіл від правовласника.

Той, кому належать майнові права на твір, буде надавати дозвіл на використання твору за кордоном. Це може бути окремий договір з наданням права на розповсюдження примірників твору, а також права іноземного видавництва укласти договір з перекладачем або ж окремий договір правоволодільця з перекладачем, включаючи й інші можливі способи й умови використання твору, що будуть визначені.

Сторони мають право обрати законодавство країни, за нормами якого буде здійснюватись охорона прав інтелектуальної власності, визначених в договорі. При цьому, варто враховувати особливості законодавства кожної з країн. Чинним законодавством України у сфері авторського права передбачено добровільні ліцензії, тобто правовласник сам вирішує, кому і на яких умовах надати право використовувати його твір. Однак, деякі міжнародні договори та законодавство інших країн допускають й примусові ліцензії. Це означає, що у певних випадках, визначених законом, право на використання твору може бути надано без згоди правовласника.

Один із прикладів примусової ліцензії є переклад письмових творів. У деяких юрисдикціях, **якщо протягом визначеного періоду після публікації твору не було здійснено його переклад на певну мову, будь-яка особа може отримати ліцензію на переклад цього твору.**

Згідно із ч. 2 ст. V Всесвітньої конвенції про авторське право 1952 р.: «Кожна Договірні Держави може своїм внутрішнім законодавством обмежити право перекладу письмових творів, але з дотриманням таких постанов. Якщо після закінчення семи років від часу першого випуску у світ якого-небудь письмового твору, його переклад на національну мову або, у відповідних випадках, на одну з національних мов Договірної Держави не був випущений у світ володарем права перекладу або з його дозволу, то будь-який громадянин цієї Договірної Держави може одержати від компетентного органу цієї Держави невиключну ліцензію на переклад і випуск у світ перекладеного таким чином твору національною мовою, якою він досі не був випущений у світ».

У випадку розподілу прав між автором і видавцем укладається ліцензійний договір. «Правилами» можна вважати дотримання істотних умов договору на використання об'єкта авторського права визначеним способом (способами) протягом певного строку на певній території (ст. 50 Закон України «Про авторське право і суміжні права»).

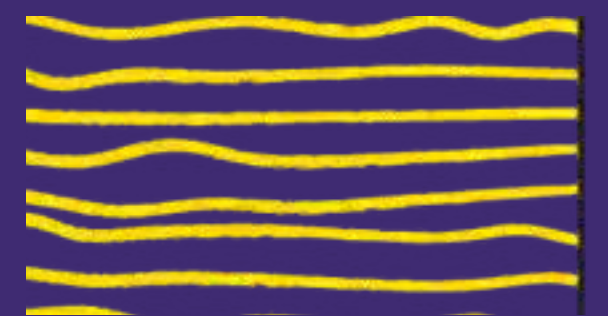
У договорі щодо розпорядження майновими правами на об'єкт авторського права або об'єкт суміжних прав визначаються: розмір чи спосіб визначення плати (винагороди) або зазначення про безвідплатний характер договору (ст. 48 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Законодавство з права інтелектуальної власності дозволяє безоплатну передачу, *але з точки зору податкового навантаження краще проконсультуватися із експертом з податкового права.*

АВТОРСЬКЕ ПРАВО У СФЕРІ ПЕРЕКЛАДІВ

Ст. 17 Закону України «Про авторське право і суміжні права» визначає, що перекладачі, автори інших похідних творів здійснюють свої права, за умови дотримання ними прав суб'єкта авторського права на твір, що зазнав переробки.

Похідний твір - це твір, що є результатом творчої переробки іншого твору без завдання шкоди його охороні (анотація, адаптація, аранжування, кавер-версія, обробка нематеріальної культурної спадщини тощо) **чи його творчим перекладом на іншу мову**. До похідних творів не належать аудіовізуальні твори, одержані шляхом озвучення (у тому числі дублювання), субтитрування іншими мовами інших аудіовізуальних творів.

Перекладачам, авторам інших похідних творів належить авторське право на здійснені ними переклад, адаптацію, аранжування або іншу переробку твору.

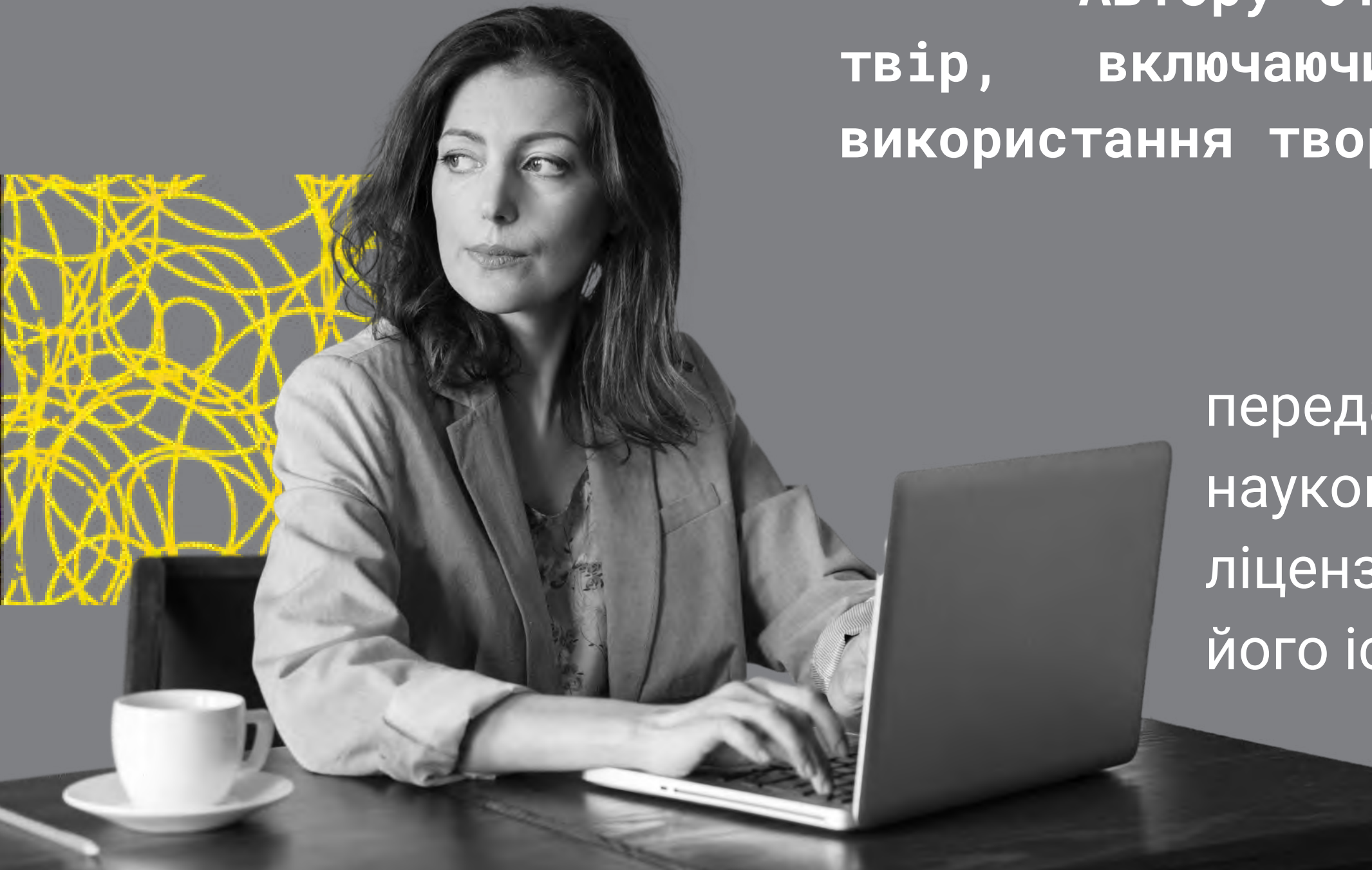

Авторське право перекладачів та/або авторів інших похідних творів не перешкоджає іншим авторам здійснювати свої переклади і переробки тих самих творів, за умови дотримання авторського права на твори, що перекладаються чи переробляються.

ПЕРЕДАЧА АВТОРАМИ ПРАВА НА ДРУК ЇХНІХ СТАТЕЙ У НАУКОВИХ ЖУРНАЛАХ

Автору статті належать майнові права на твір, включаючи виключне право дозволяти використання твору іншим особам.

Видавництву автором можуть бути передані права на використання статей у наукових журналах через укладення з ним ліцензійного договору, з дотриманням його істотних умов.

ВБЕРЕГТИ ІДЕЇ НА ЕТАПІ ФОРМУВАННЯ ДОГОВОРУ З ВИДАВНИЦТВОМ

Питання 17

Цікавить як регулюється сфера авторського права на замовну продукцію. Для прикладу: замовник (видавець), замовляє ілюстрацію до тексту (книжки). Замовник (видавець) і є автором ідеї. Замовник претендує на всі майнові авторські права щодо твору. В свою чергу, ілюстратор хоче мати право використовувати ці ілюстрації після закінчення договору.

Наприклад після 5 років. Чи є в цьому сенс, якщо ілюстрації зроблені відповідно до тексту. Як це узгодити з автором ілюстрації ?

Варіанти спільності майнових прав між ілюстратором і замовником і реалістичні їх сценарії в Україні ?

Принципом авторського права є те, що **охорона поширюється лише на форму вираження об'єктів авторського права.**

Охорона не поширюється на ...ідеї..., навіть якщо вони у творі виражені, описані, пояснені, проілюстровані (ст. 7 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» надає визначення, за яким твір образотворчого мистецтва - скульптура, картина, малюнок, гравюра, літографія, твір художнього дизайну (у тому числі сценічного дизайну, накреслення (дизайну) шрифтів) тощо.

Ілюстрації належать до творів образотворчого мистецтва.

Ст. 15 Закону України «Про авторське право і суміжні права» передбачає, що **особисті немайнові авторські права на твір, створений за замовленням, належать автору.**

Майнові права на твір, створений за замовленням, переходять до замовника з моменту створення твору у повному складі, якщо інше не передбачено договором замовлення. **Майнові права інтелектуальної власності на твір образотворчого мистецтва**, створений за замовленням (крім твору, спеціально створеного як елемент комп'ютерної програми), **належать його автору, якщо інше не встановлено договором або законом.**

Якщо майнові права на твір переходять до замовника, автор має право на винагороду.

Відповідно, якщо договором не передбачено інше, після закінчення дії договору майнові права, а саме: право використовувати твір будь-яким способом (способами), а також виключне право дозволити або забороняти використання твору іншими особами належать автору ілюстрації і він має право використовувати твір.

Одночасно із замовленням видавець та ілюстратор можуть розподілити майнові права, прописати умови, способи, строки використання ілюстрацій **після їх створення** в договорі про створення за замовленням і використання об'єкта авторського права, з дотриманням істотних умов, передбачених законодавством.

Ілюстратор та замовник можуть мати спільні майнові права на ілюстрації. У цьому випадку обидві сторони мають право використовувати ілюстрації без додаткового дозволу один від одного, але **не можуть передавати свої права третім особам без згоди іншої сторони**.

Якщо ілюстратор хоче мати право використовувати ілюстрації після закінчення договору, наприклад після 5 років, **договірними відносинами можна встановити, конкретизувати сферу та порядок використання ілюстрацій, за якого не буде негативного впливу на інтереси жодної зі сторін**.

Реалізація кожного зі сценаріїв залежить від умов договору між сторонами. **Ілюстратор та замовник можуть встановити будь-які умови спільності майнових прав, передати майнові права інтелектуальної власності в повному або ж частковому обсязі одній зі сторін, враховуючи свої потреби, цілі та вимоги.**

Питання 18

Як впливає відчуження права власності на ціну ілюстрації?

Ілюстрації належать до творів образотворчого мистецтва. Закон не передбачає зміни ціни ілюстрації у разі відчуження права власності на неї.

Ст. 10 Закону України «Про авторське право і суміжні права» визначає, що авторське право і право власності на матеріальний, електронний (цифровий) об'єкт, в якому втілено (зафіксовано) твір, не залежать одне від одного. Відчуження матеріального, електронного (цифрового) об'єкта, в якому втілено (зафіксовано) твір, не означає передання (відчуження) майнових прав на твір і навпаки.

Купівля прав на сувенірну
продукцію ?

До передачі прав інтелектуальної власності на використання твору у сувенірній продукції застосовуються загальні підходи авторського права: передача **за законом або договором**.

Останній передбачає його укладення між сторонами з визначенням переліку видів використання, на які автор надає дозвіл.

ПИТАННЯ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Питання 20

Як регулюється право інтелектуальної власності на твори, створені за допомогою штучного інтелекту? Загалом цікава тема щодо заборони використання ШІ. Використання контенту (переважно ілюстрації), створеного ШІ. Цікавлять питання навколо використання ШІ у друкованих виданнях?

У законодавстві країн світу результати діяльності генеративного штучного інтелекту (ШІ) не охороняються авторським правом, з урахуванням того, що за загальноприйнятою концепцією твір – це результат інтелектуальної творчої діяльності людини.

Відтак, логічним видається крок деяких західних видавництв, які забороняють використання ШІ при написанні книжок, оскільки, за необхідності, витребувати правову охорону на такий текст або зображення буде вкрай складно, що, в свою чергу, ставить видавництво у незручне становище і робить його вразливим (посилання на приклад подібної заборони).

В той же час **Закон України** «Про авторське право і суміжні права» став одним із перших в світовій практиці, в який була **введена норма, що регулює відносини щодо «згенерованих» ШІ об'єктів**. Поки немає широкого її застосування.

Ст. 33 вищезгаданого Закону передбачає, що **неоригінальним об'єктом, згенерованим комп'ютерною програмою, є об'єкт, що відрізняється від існуючих подібних об'єктів та утворений у результаті функціонування комп'ютерної програми без безпосередньої участі фізичної особи в утворенні цього об'єкта**.

Суб'єктами права особливого роду (sui generis) на неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою, можуть бути особи, яким належать майнові права або які мають ліцензійні повноваження на комп'ютерну програму - автори такої комп'ютерної програми, їх спадкоємці, особи, яким автори чи їх спадкоємці передали (відчужили) майнові права на комп'ютерну програму або правомірні користувачі комп'ютерної програми.

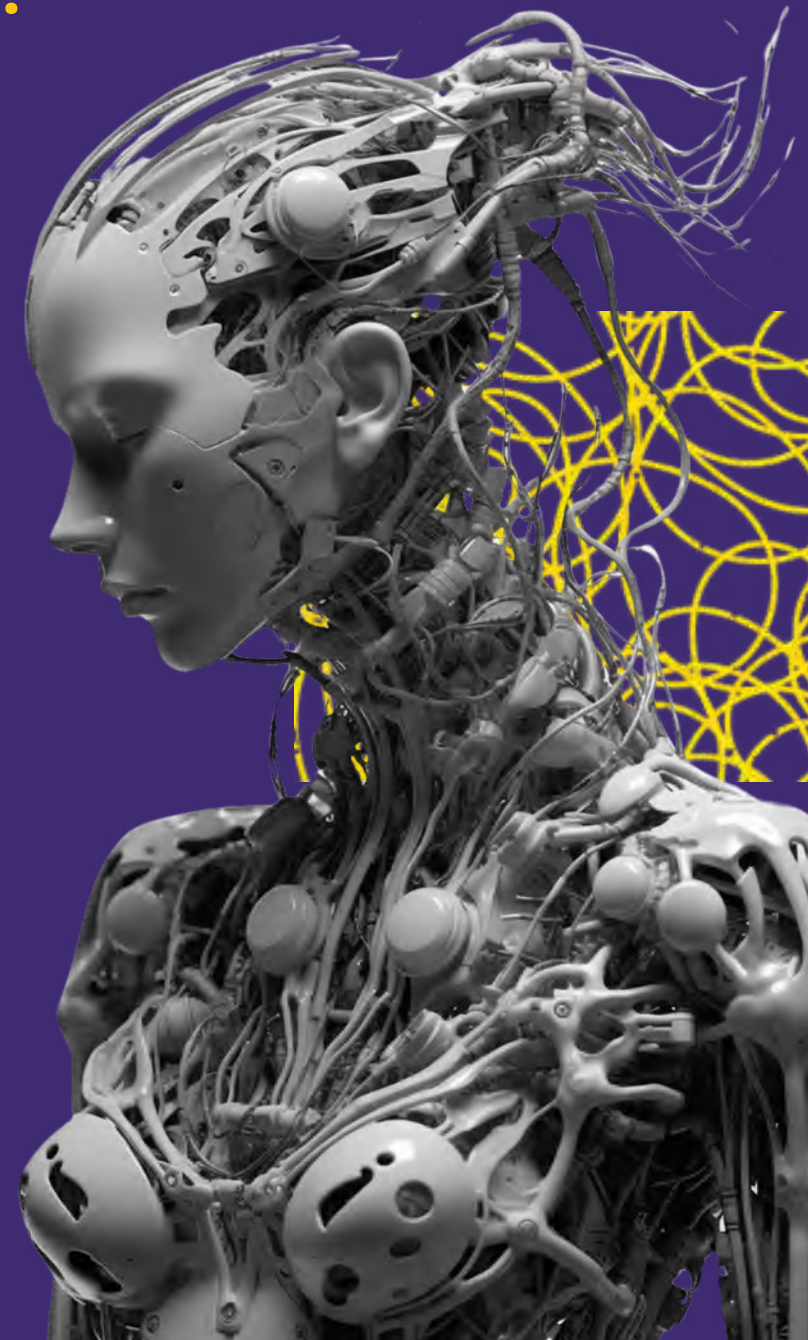
Договором можуть визначатися умови належності права особливого роду (sui generis) на неоригінальні об'єкти, згенеровані відповідними комп'ютерними програмами.

До того ж, право користуватись правами особливого роду на об'єкт, згенерований ШІ, виникає тільки за умов **дотримання прав суб'єкта** (суб'єктів) авторського права або суміжних прав, твір (твори) або об'єкт (об'єкти) суміжних прав якого зазнав (зазнали) використання у процесі генерування такого неоригінального об'єкта **та за умови дотримання ним прав суб'єкта** (суб'єктів) **на неоригінальний об'єкт**, згенерований комп'ютерною програмою, неоригінальний об'єкт якого зазнав використання у процесі генерування нового неоригінального об'єкта.

У результаті утворення неоригінального об'єкта, згенерованого комп'ютерною програмою, особисті немайнові права не виникають.

Обсяг майнових прав суб'єкта права особливого роду (*sui generis*) на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою, визначається згідно із статтею 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Строк чинності права особливого роду (*sui generis*) на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою, спливає через 25 років, що обчислюються з 1 січня року, наступного за роком, в якому згенеровано неоригінальний об'єкт.

Суб'єкт права особливого роду (*sui generis*) на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою, протягом строку дії права особливого роду (*sui generis*) має виключне право надавати іншим особам дозвіл на використання цього об'єкта будь-якими способами на підставі договору. Дозвіл на використання неоригінального об'єкта, згенерованого комп'ютерною програмою, надається в порядку, передбаченому статтею 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

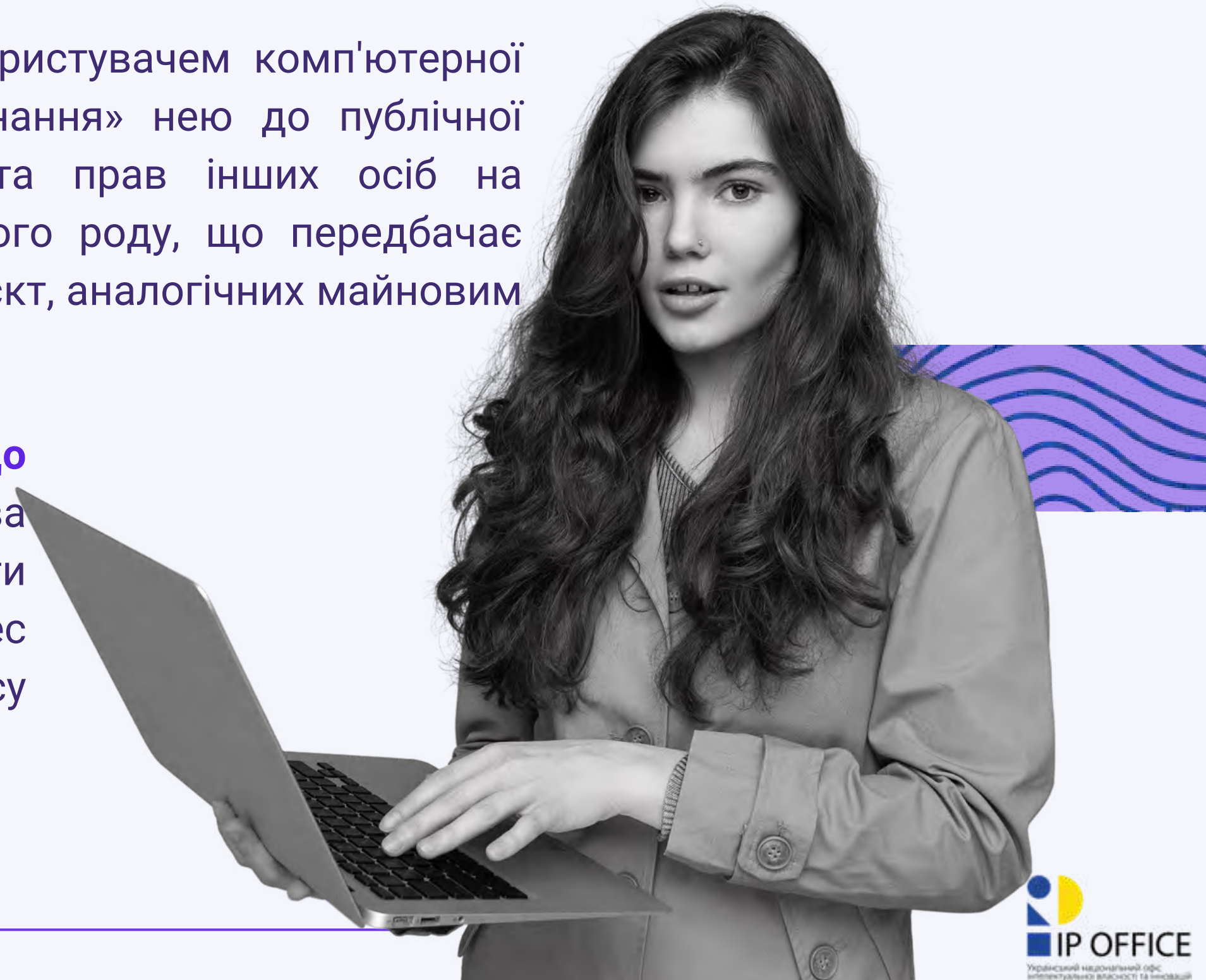
Право особливого роду (*sui generis*) на об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою, може бути відчужено на користь іншої особи в порядку, передбаченому статтею 49 вище згаданого Закону.

Порушення права особливого роду (*sui generis*) на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою, дає підстави для захисту таких прав, у тому числі в судовому порядку.

Таким чином, особа, яка є правомірним користувачем комп'ютерної програми ШІ, що здійснюється на підстави «приєднання» нею до публічної ліцензії, за умови дотримання авторських прав та прав інших осіб на «згенеровані» об'єкти, користується правом особливого роду, що передбачає приналежність їй майнових прав на «згенерований» об'єкт, аналогічних майновим правам на об'єкт авторського права і суміжних прав.

Особа може комерціалізувати зображення, що отримано за допомогою ШІ. Щоб заявити про свої права на контент, згенерований ШІ, можна сповістити користувачів у мережі Інтернет, зняти процес генерування на відео, зафіксувати дані облікового запису та метадані.

Реєстрація для об'єктів, згенерованих ШІ, не передбачається

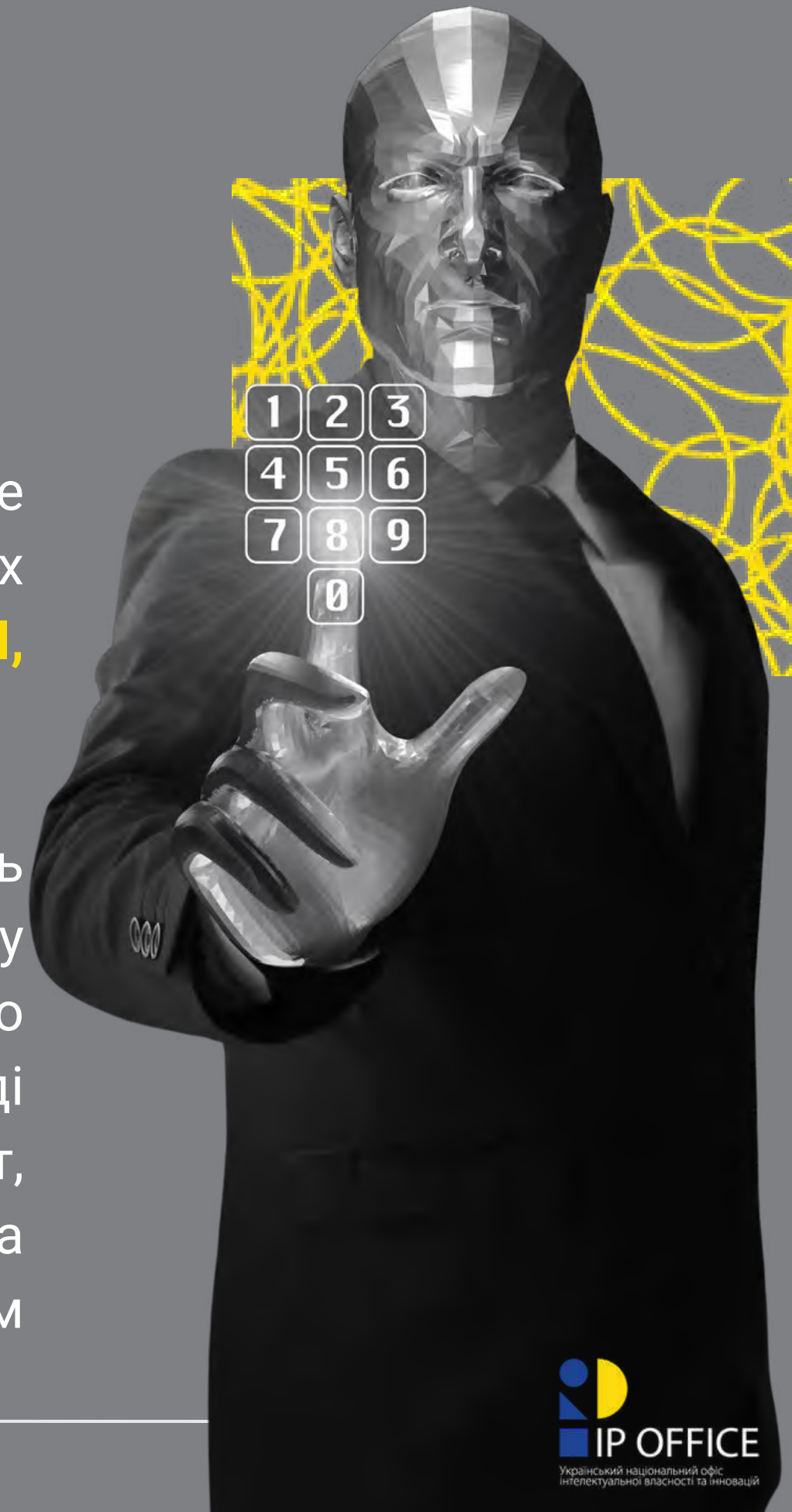

Питання 21

Особливості ліцензійного договору на право використання об'єктів згенерованих штучним інтелектом. Як розподіляються роялті між автором і видавцем, коли видавець продає права на твір за кордон?

Охорона на об'єкти, згенеровані ШІ, є виключно в Україні, оскільки лише Україна регулює через підхід права sui generis правовий статус таких зображень і текстів. Відтак, **права особливого роду на об'єкти, згенеровані ШІ, можуть отримати захист тільки в судах України.**

Роялті між автором і видавцем, в будь-якому випадку, мають визначатись на підставі договору. Важливим аспектом є визначення розподілу прав користувачів та авторів комп'ютерної програми у публічній ліцензії. Якщо розробник жодним чином не претендує на «згенероване» зображення, тоді правомірний користувач отримує право особливого роду на об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою. В іншому випадку, права на «згенерований» контент, можуть водночас належати правоволодільцям комп'ютерної програми.

Я правильно розумію, що в Україні видати книгу, проілюстровану ШІ - цілком законно? Чи потрібно при цьому перевіряти зображення, створені ШІ на відсоток плагіату з реальних художників?

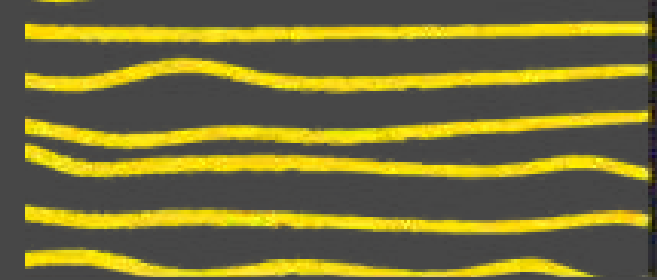
В Україні видання книги, проілюстрованої штучним інтелектом, є законним, оскільки законодавство про авторське право не містить заборону на створення таких зображень. Проте, **у разі використання зображень, створених ШІ, рекомендується перевіряти їх на відсутність порушень прав реальних художників.** Це важливо з точки зору етики та уникнення можливих проблем через порушення авторських прав та прав особливого роду інших осіб, якщо зображення схожі на твори вже існуючих творців або ж вже існуючі об'єкти, захищені правом особливого роду.

Питання 23

Якщо ШІ взяв за референс шматок зображення, захищеного авторським правом, то може виникнути проблема з автором зображення. Правильно?

Якщо система ШІ при генерації об'єкту використала очевидну частину чужого твору, то може постати питання щодо правомірності його подальшого використання без дозволу автора частини такого твору.

РОЯЛТІ ТА АВТОРСЬКА ВИНАГОРОДА

Питання 24

Особливості виплат роялті авторам літературних творів, перекладів, ілюстрацій тощо. Авторські винагороди за використання творів образотворчого мистецтва. Мінімальні виплати авторських винагород, схеми виплати роялті. Стандартні роялті ?

Чи обов'язкова до виконання постанова КМУ від 18 січня 2003 р. N 72 «Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав»? ?

Відповідно до п.14.1.225 Податкового кодексу України **роялті - це будь-який платіж, в тому числі платіж, що сплачується користувачем об'єктів авторського права і (або) суміжних прав на користь організацій колективного управління**, відповідно до Закону України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав", отриманий як винагорода за використання або за надання права на використання об'єкта права інтелектуальної власності, а саме на будь-які літературні твори, твори мистецтва або науки, включаючи комп'ютерні програми, інші записи на носіях інформації, відео- або аудіокасети, кінематографічні фільми або плівки для радіо- чи телевізійного мовлення, передачі (програми) організацій мовлення, інші аудіовізуальні твори, будь-які права, які охороняються патентом, будь-які зареєстровані торговельні марки (знаки на товари і послуги), права інтелектуальної власності на дизайн, секретне креслення, модель, формулу, процес, права інтелектуальної власності на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау).

Податковий кодекс встановлює для роялті визначення, що охоплює в загальному платежі, які здійснюються як винагорода за використання об'єкта інтелектуальної власності.

Постанова Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1185 НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ № 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності" встановлює **термін ліцензійного платежу – плати за надання прав на використання об'єкта права інтелектуальної власності, що є предметом ліцензійного договору**. А до ліцензійних платежів відносить паушальний платіж, роялті та комбінований платіж.

 Роялті – ліцензійний платіж у вигляді сум, які сплачуються періодично, залежно від обсягів виробництва або реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) з використанням об'єкта права інтелектуальної власності;

 Паушальний платіж – одноразовий платіж, який становить фіксовану суму і не залежить від обсягів виробництва (продажу) продукції (товарів, робіт, послуг) з використанням об'єкта права інтелектуальної власності;

 Комбінований платіж – ліцензійний платіж, що включає роялті та паушальний платіж.

Зазвичай, в **якості плати за використання об'єкту інтелектуальної власності сторони обирають один з вищезазначених видів ліцензійного платежу**, обсяг якого може залежати від обсягу переданих прав на використання твору (напр. ліцензійний платіж на передачу права використання ілюстрації виключно у книзі може бути нижчим, порівняно з додатковим переданням прав на друк ілюстрації як принту на одязі).

Постанова КМУ від 18 січня 2003 р. N 72 «Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав» може бути орієнтиром щодо визначення мінімальних ставок роялті. Відповідно до Цивільного кодексу України, **врегулювати відносини сторони можуть на власний розсуд та відступати від положень актів цивільного законодавства. Сторони в договорі не можуть відступити від положень актів цивільного законодавства, якщо в цих актах прямо вказано про це, а також у разі, якщо обов'язковість для сторін положень актів цивільного законодавства випливає з їх змісту або із суті відносин між сторонами (ч.3 ст. 6 Цивільного кодексу України).**

ОХОРОНА ТВОРУ, ЗАХИСТ ТВОРУ (ЮРИСДИКЦІЙНА ТА НЕЮРИСДИКЦІЙНА ФОРМА)

Питання 26

Захист від копіювання. Захист прав на власний текст. Захист цифрових зображень творчих робіт ?

Цивільним кодексом України (ст. 19) особі надається право на самозахист свого цивільного права та права іншої особи від порушень і протиправних посягань. **Самозахистом є застосування особою засобів протидії, які не заборонені законом та не суперечать моральним засадам суспільства.**

Способи самозахисту можуть обиратися самою особою чи встановлюватися договором або актами цивільного законодавства.

На практиці, попереднім захистом від копіювання тексту, цифрових зображень творчих робіт може бути:

- проведення систематичного моніторингу за використанням вашого твору в Інтернеті, друкованих виданнях, на виставках тощо. Це дозволяє вчасно виявляти можливі порушення.
- можливість використання суб'єктом авторського права для повідомлення про свої майнові права знаку охорони авторського права, що складається з латинської літери "С", обведеної колом - ©, поряд з яким зазначаються ім'я (найменування) суб'єкта майнових прав на твір, рік першого опублікування твору (ст. 19 Закону України «Про авторське право і суміжні права»);
- застосування технічних засобів, які забороняють неавторизований доступ, позбавляють особу можливості копіювання тексту або ж перетворюють скопійований текст у непридатний до застосування;
- «водяні» знаки на контенті;
- використання низької роздільної здатності зображення;
- в комп'ютерних програмах – часове обмеження (спочатку безкоштовне використання, а після спливу певного терміну – за ліцензією);
- технології DRM (Digital Rights Management) та інше.

Безпосереднім захистом у разі вчинення порушення є:

- звернення до органів, уповноважених державою або ж інших компетентних органів;
- застосування засобів оперативного впливу до порушника, тобто, санкцій, що були передбачені у підписаному сторонами договорі;
- направлення претензії;
- медіація;

РЕЄСТРАЦІЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В УКРНОІВІ ТА ОТРИМАННЯ ОХОРОННОГО ДОКУМЕНТА – СВІДОЦТВА БУДЕ ВИСТУПАТИ:

- документальним підтвердженням права інтелектуальної власності на твір;
- фіксуванням дати, авторства та завершеності форми твору;
- переконливим доказом у випадку виникнення як судових, так і досудових суперечок і конфліктів;
- фактором, що сприяє зменшенню порушень авторських прав, оскільки інформація про твір включена до публічних баз даних;
- в якості покращення адміністративного процесу, пов'язаного з використанням прав на створений твір, наприклад: полегшенню прийняття спадщини, введення твору в комерційний обіг на міжнародних ринках, передачі прав за договором.

Як відстежувати виконання
обов'язків зі сторони видавництва?

Відстеження виконання обов'язків зі сторони видавництва здійснюється через письмовий договір, який визначає умови співпраці, терміни реалізації тиражу та механізми контролю.

Це може бути обов'язок видавництва подання зразку матеріального примірника твору на погодження перед виконанням повного обсягу робіт по випуску тиражу, звітність по закінченню певного терміну, доступ до документації щодо кількості введених у цивільний оборот примірників тощо.

Питання 28

Контроль за недопущенням порушень авторських прав. Охорона інтелектуальної власності від незаконного розповсюдження ?

Законодавство регулює відносини щодо набуття, здійснення та захисту особистих немайнових та майнових авторських та/або суміжних прав, а також щодо прав особливого роду (*sui generis*), пов'язаних зі сферою авторського права та/або суміжних прав, що є первинною мірою для запобігання порушенням.

Загалом, специфіка авторського права полягає в тому, що **суб'єкт, якому належать майнові авторські права має сам відстежувати порушення, а при його виявленні звернутися до компетентних органів.**

Способом охорони інтелектуальної власності від незаконного розповсюдження може бути внесення товару до Митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності за заявою правоволодільця, що відноситься до компетенції митних органів, які діють у складі Державної митної служби України.

Питання 29

Судове врегулювання суперечок щодо інтелектуальної власності внаслідок порушення умов авторської угоди ?

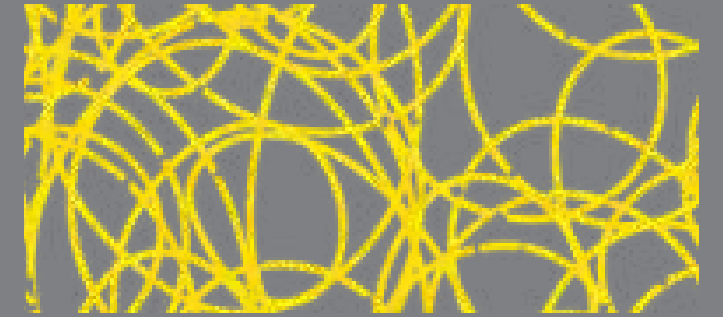

Згідно із Цивільним кодексом **особа, яка порушила зобов'язання, несе відповідальність за наявності її вини** (умислу або необережності), якщо інше не встановлено договором або законом. **Особа є невинуватою, якщо вона доведе, що вжила всіх залежних від неї заходів щодо належного виконання зобов'язання** (ст. 614).

У Цивільному процесуальному кодексі України вказано, що кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених Цивільним кодексом (ст. 81).

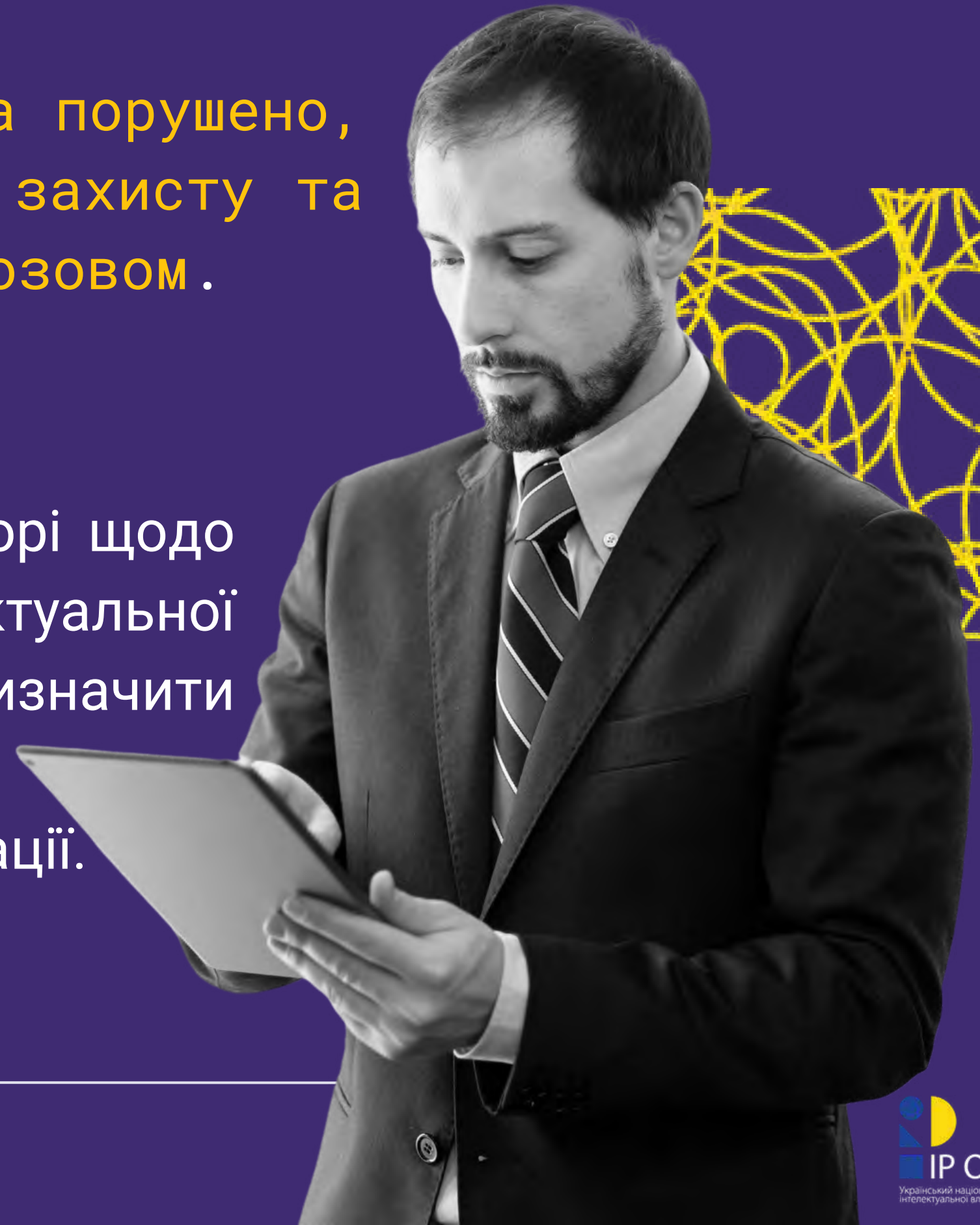
Ст. 55 Закону України «Про авторське право і суміжні права визначає право звертатися за захистом авторського права та/або суміжних прав до суду з будь-якими вимогами, не забороненими законом, зокрема про:

1. визнання авторського права або суміжних прав;
2. відновлення становища, яке існувало до порушення;
3. припинення та/або заборону вчиняти дії, що порушують авторське право та/або суміжні права чи створюють загрозу їх порушення;
4. стягнення винагороди, передбаченої законодавством про авторське право і суміжні права;
5. відшкодування моральної шкоди;
6. відшкодування збитків, завданих порушенням авторського права або суміжних прав, включаючи упущену вигоду, або стягнення доходу, отриманого порушником внаслідок порушення ним авторського права або суміжних прав, або стягнення компенсації;
7. припинення підготовчих дій до порушення авторського права та/або суміжних прав, у тому числі шляхом призупинення митних процедур, якщо є підстави вважати, що на митну територію України чи з митної території України можуть бути пропущені піратські примірники творів, фонограм, відеограм, засоби обходу технологічного засобу захисту об'єктів авторського права та/або об'єктів суміжних прав тощо;
8. опублікування за рахунок порушника в засобах масової інформації даних про допущені порушення авторського права та/або суміжних прав та судові рішення щодо цих порушень;
9. вжиття інших передбачених законодавством заходів, пов'язаних із захистом авторського права та/або суміжних прав.

Таким чином, сторона, чиї права порушено, має право обрати відповідний спосіб захисту та звернутись до суду з обґрунтованим позовом.

До того ж, безпосередньо в договорі щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності сторони можуть чітко визначити відповідальність за кожне порушення прав та звернутись до суду для його компенсації.

ВИКОРИСТАННЯ ТВОРУ ІНШОГО АВТОРА

Чи обов'язково запитувати дозвіл ілюстратора на публікацію його твору, якщо ти підписуєш хто автор?

Якщо мешап, наприклад Кайдашева сім'я проти зомбі - там використовуються окремі персонажі. З Нечуй-Левицьким зрозуміло, що там вже суспільне надбання; якщо мешап з сучасними творами - значить автор не має права використовувати персонажів без дозволу правовласника?

Так, необхідний дозвіл, оскільки в таких випадках тільки автор твору, а саме ілюстрацій, тексту та оригінальних персонажів володіє майновими правами, що включають:

- відтворення (тобто право на публікацію);
- включення до складеного твору;
- включення до іншого твору, крім складеного твору;
- переробку адаптацію, аранжування та інші подібні зміни твору (ст. 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Чи буде порушенням авторського права, якщо я зроблю ілюстрацію по мотивам певного твору сучасного українського письменника. Не для комерційного використання, але з публікацією в інтернеті. Іншими словами, чи можна створювати та публікувати фан-арт до творів сучасних українських авторів без узгодження з ними цього?

Оскільки ідеї не захищаються авторським правом та **фан-арт створюється саме за мотивами тексту письменника**, а не, наприклад, через переробку вже існуючої ілюстрації, **створення та публікація фан-арту є цілком законними.**

Права на використання фотокопій художніх творів?

Фотокопія, як точне відтворення вже існуючого твору, не охороняється авторським правом.

Якщо ж твір має правоволодільця, **необхідний його дозвіл** як на створення фотокопії з оригінального об'єкту інтелектуальної власності, так і на подальше використання його під час відтворення.

Твір, що перейшов у суспільне надбання може знаходитись у музеї. Установа може запросити оплату за надану нею послугу створення фотокопії. Такий твір можна вільно використовувати, за умови дотримання немайнових прав автора, що передбачені ст. 11 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Зауважимо, що **фотографія тривимірного об'єкту**, наприклад скульптури, об'єкту ужиткового мистецтва, **не є точним відтворенням твору**, і за рахунок ракурсу, освітлення тощо **може містити ознаки оригінальності**. Відтак, **така фотографія може захищатися авторським правом**.

Питання 33

Вільне використання творів як ілюстрації у виданнях навчального характеру.

Використання уривків творів і картин сучасних авторів у підручниках. Використання творів авторів у підручниках і посібниках для учнів ЗЗСО?

Права укладачів, використання фрагментів творів. Чи мають право без згоди авторів використовувати їх твори для навчальних програм?

Згідно з ч.2 ст. 22 Закону України «Про авторське право і суміжні права» **без дозволу суб'єктів авторського права і безоплатно, але із зазначенням імені автора і джерела запозичення, допускається:**

використання цитат, включаючи їх переклад з інших мов, з правомірно опублікованих творів, у тому числі статей з газет і журналів у формі оглядів преси, якщо це зумовлено критичним, полемічним, науковим або інформаційним характером твору (повідомлення), до якого цитати включаються, із семантичним та/або графічним виділенням меж цитати;

відтворення, у тому числі в електронній (цифровій) формі, інтерактивне надання доступу до правомірно опублікованих статей та інших невеликих за обсягом творів, а також уривків з письмових творів, творів образотворчого мистецтва, фотографічних творів, аудіовізуальних творів як ілюстрацій у виданнях, програмах організацій мовлення, звукозаписах чи відеозаписах для забезпечення та реалізації освітнього процесу або з метою наукових досліджень, якщо такі дії не мають самостійного економічного значення, в обсязі, що відповідає визначеній меті, за умови, що:

- обсяг такого використання відповідає визначеній меті;
- використання творів здійснюється суб'єктами освітньої або наукової діяльності у місцях, де цими суб'єктами здійснюється освітня або наукова діяльність, або через захищене електронне (цифрове) середовище, до якого забезпечується доступ виключно здобувачам освіти та педагогічним, науково-педагогічним працівникам навчального закладу або працівникам наукової установи.

Отже, під час аудиторних та «онлайн» занять викладач має право без дозволу правовласника, безоплатно, але із зазначенням імені автора і джерела запозичення, використовувати для своїх студентів вірші, ілюстрації, інші твори у презентаціях та лекційних матеріалах.

Видавництво та укладачі не мають права використовувати уривки, фрагменти творів, картин, ілюстрацій та інших робіт авторів, оскільки така діяльність **має** самостійне економічне значення, тобто **мету продажу** готового навчального матеріалу й отримання прибутку (комерційну мету).

Допускається цитування твору будь-якою особою, при дотриманні правил, визначених у ч.2 п.1 ст. 22 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Чи захищені результати роботи редактора?

Наскільки допустиме втручання укладачів у текст? Бо іноді автори не можуть впізнати опублікований текст?

Єдиний випадок, коли у редактора можуть виникнути авторські права, полягає у внесенні ним **«критичних»** правок або інших змін, з якими автор погодився та разом з цим «додав» редактора у співавтори свого твору.

Загалом, **в редактора не виникає ніяких прав щодо зміненого твору, він також не стає співавтором.** Це обумовлено тим, що **редактор** певного видавництва **працює з завершеним твором**, який йому передали.

У **такий твір не можна безконтрольно вносити правки**, оскільки можуть бути порушені особисті немайнові права автора, такі як: право вимагати збереження цілісності твору, протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору, у тому числі супроводження твору ілюстраціями, передмовами, післямовами, коментарями тощо без згоди автора (ст. 11 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

У **випадку порушення, автор може вимагати поновлення порушених прав та звертатися за захистом авторського права до суду з будь-якими вимогами**, не забороненими законом. Як наслідок, редактору та автору рекомендується встановити межі допустимої «зміни» твору у договорі.

За ст. 18 Закону України «Про авторське право і суміжні права» упоряднику енциклопедій, енциклопедичних словників, періодичних та інших збірників, газет, журналів та інших періодичних видань належать майнові права на використання таких видань у цілому. **Упорядник здійснює свої права, за умови дотримання ним прав суб'єктів авторського права щодо кожного з творів**, включених до складеного твору.

Зрештою, якщо договором між упорядником та автором не передбачено іншого, **укладач не має права змінювати текст**, оскільки це є порушенням особистих немайнових прав автора.

Як регулюється право інтелектуальної власності на інформацію/твори/фото, що опубліковано на широкий загальний інтернет ресурсах?

Правовий режим авторського права на твори, які розміщено в мережі Інтернет, не відрізняється від загального режиму.

Зміни прав і обов'язків авторів та користувачів можуть бути викликані підписанням публічної ліцензії, що встановлює особливості використання творів на певній онлайн-платформі і т.п.

Питання 36

Як оформлювати в видання цитати, скопійовані зі сторінок Фейсбуку?

З дотриманням норми ч.2 п.1 ст. 22 Закону України «Про авторське право і суміжні права», де **без дозволу суб'єктів авторського права і безоплатно, але із зазначенням імені автора і джерела запозичення, допускається:**

- ✓ використання цитат, включаючи їх переклад з інших мов, з правомірно опублікованих творів, у тому числі статей з газет і журналів у формі оглядів преси, якщо це зумовлено критичним, полемічним, науковим або інформаційним характером твору (повідомлення), до якого цитати включаються, із семантичним та/або графічним виділенням меж цитати.

Виходячи з цього, оформлення в **видання цитати, скопійовані зі сторінок Фейсбуку** має бути здійснено із зазначенням імені автора і джерела запозичення.

Репост в соцмережах не порушує права автора, оскільки користувач при створенні свого акаунту «приєднується» до публічної ліцензії, у якій надає право демонструвати свій контент.

Репост в соцмережах і авторські права, копіювання тексту без дозволу автора ?

Згідно зі ст. 51 Закону України «Про авторське право і суміжні права» суб'єкт авторського права або суб'єкт суміжних прав може надати дозвіл на використання об'єкта авторського права або об'єкта суміжних прав будь-якою особою на визначених ним умовах (публічна ліцензія).

Публічна ліцензія видається шляхом оприлюднення її умов разом з наданням можливості дистанційного ознайомлення з відповідним об'єктом авторського права або об'єктом суміжних прав необмеженому колу осіб з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем. Особа, яка використовує об'єкт авторського права або об'єкт суміжних прав на основі публічної ліцензії, зобов'язана дотримуватися визначених суб'єктом авторського права або суб'єктом суміжних прав умов, на яких її було видано.

Google, наприклад, у своїх Загальних положеннях та Умовах надає право собі, як платформі, розміщувати, відтворювати, розповсюджувати, використовувати ваш контент і обмінюватися ним (наприклад, зберігати його в наших системах, щоб він був доступний для вас, де б ви не були); публікувати, публічно відтворювати або демонструвати ваш контент, якщо ви зробили його видимим іншим користувачам; передавати ці права за субліцензією: іншим користувачам, щоб сервіси працювали належним чином (наприклад, щоб ви могли ділитися фотографіями з іншими людьми); підрядникам, які підписали з нами договори, що відповідають цим умовам, лише для обмежених цілей, описаних у розділі Мета нижче.

Безпосереднє копіювання тексту без дозволу автора має здійснюватись в порядку цитування, особливості якого зазначені у попередньому питанні.

В який момент наслідування улюбленого автора перетворюється на плагіат? Перетин норм законодавства про авторське право й академічної доброчесності?

Плагіат - це опублікування твору або його частини у незмінному або видозміненому вигляді, включаючи опублікування перекладу іншомовного твору або його частини, під іменем особи, яка не є автором цього твору (ч.2 п.1 ст. 53 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Плагіат виникає, якщо особа використовує чужий твір, зазначаючи своє авторство замість оригінального автора.

Коли **наслідування перетворюється на плагіат вирішує автор первинного твору**, спадкоємці чи інший законний правовласник. В судовому порядку суд на суб'єктивний розсуд досліджує таке питання за позовом особи.

Перетин норм законодавства про авторське право з нормами академічної доброчесності полягає у дотриманні учасниками освітнього процесу авторського права.

Ст. 42 Закону України «Про освіту» визначає, що **дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками, здобувачами освіти передбачає: дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.**

Окрім цього, **педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники мають здійснювати:** посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Обов'язками, покладеними на здобувачів освіти є: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

ВИКОРИСТАННЯ ТВОРІВ, ЩО ПЕРЕЙШЛИ В СУСПІЛЬНЕ НАДБАННЯ

Питання 39

Цікавить, як правильно перевидавати класику. Чи можна покроково описати всі етапи. Наприклад, якщо беремо у вільному доступі текст, а потім його звіряємо з першоджерелом, чи не буде це порушенням авторських прав, наприклад, перед автором комп'ютерного набору, який закинув цей текст в мережу або редактором, який його відредагував? І хоча ми збираємося робити коректуру згідно з сучасним правописом, чи потрібно вказувати перших редакторів в першому виданні чи просто писати, з якого видання передруковуємо? Якщо це, наприклад, видання 1980 року, наприклад, видавництва "Веселка", чи не буде це порушення авторських прав перед видавцем, навіть якщо твори письменника вже є суспільним надбанням? І як все це правильно оформлювати у вихідній інформації?

Відповідно до ст. 32 Закону України «Про авторське право і суміжні права» **твори, які стали суспільним надбанням, можуть вільно, без сплати винагороди, використовуватися будь-якою особою,** за умови дотримання особистих немайнових прав автора, передбачених статтею 11 цього Закону.

Захист особистих немайнових прав автора, твір якого став суспільним надбанням, здійснюється його спадкоємцями, а у разі їх відсутності - центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Спадкоємці автора мають право захищати особисті немайнові права автора, зокрема протидіяти перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору, а також будь-якому іншому посяганню на твір, що може завдати шкоди честі та репутації автора.

Виходячи з вищенаведеного, взяття у вільному доступі тексту, який перейшов у суспільне надбання, та подальше його порівняння з першоджерелом, не буде порушенням авторських прав перед автором комп'ютерного набору або редактором, оскільки у них не виникає авторських прав на відредагований та викладений в мережу Інтернет текст.

У вихідній інформації має бути вказаний первинний автор та назва оригінального твору, що перейшов у суспільне надбання.

ПРАВОНАСТУПНИЦТВО ТВОРІВ, ПЕРЕХІД ПРАВ НА ТВІР У ПОРЯДКУ СПАДКУВАННЯ, СИРІТСЬКІ ТВОРИ

Питання 40

Якщо автор помер а спадкоємці не хочуть і не зацікавленні в оформленні договорів, і час для «суспільного надбання» також не пройшов - як бути видавцеві?

Загальне правило - до використання треба отримати дозвіл, без нього публікація твору видавцем не є законною.

З ким потрібно укласти договір на публікацію творів автора, зниклого безвісти на фронті?

Дані про особу, що зникла безвісти на фронті, мають бути внесені у Єдиний реєстр осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

За ст. 8 Закону України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин», родичі мають право оформити опіку над майном автора, до якого у складі рухомого майна будуть відноситись права інтелектуальної власності.

Надалі **видавництву буде необхідно оформити договірні відносини з особою, що отримала опіку над майном автора.**

Питання 42

Чи повертаються під охорону твори, що були вже суспільним надбанням?

Твори переходять у суспільне надбання після спливу 70 років зі смерті автора. Щоб визначити, чи відноситься твір до суспільного надбання, необхідно дослідити дату смерті автора та додати до неї 70 років (строк охорони авторського права після смерті творця).

Випадок, коли твори повертались із суспільного надбання під авторську правову охорону пов'язаний із дією закону від 1929 року «Про авторське право» під час Радянської окупації. У 1974 році вже згаданий закон та цивільне законодавство УРСР встановило, що правова охорона твору становить 25 років з дати смерті автора. Відповідно, на 1980-ті роки твори таких авторів як Василь Симоненко, Максим Рильський, Катерина Білокур перейшли в суспільне надбання та могли бути використані без дозволу автора. 1994 року, з настанням незалежності України, увійшов в дію Закон України «Про авторське право і суміжні права». 2001 року, після внесення змін у цей закон, а також у закон «Про приєднання до Бернської конвенції», твори авторів, які померли не більше як за 50 років до прийняття Закону України «Про авторське право і суміжні права», було повернено під правову охорону із суспільного надбання. Відтак, на сьогодні до таких творів застосовуються загальноприйняті строки правової охорони.

Сирітський твір, сирітський об'єкт суміжних прав – оприлюднені в Україні твір, фонограма, відеограма (у тому числі що входить до складу аудіовізуального твору або іншої фонограми, відеограми), зафіксоване виконання, щодо яких жоден із суб'єктів майнових прав за результатами ретельного пошуку не ідентифікований, а в разі ідентифікації такого суб'єкта (включаючи об'єкти, оприлюднені анонімно чи під псевдонімом) – його місцезнаходження не встановлене (ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Чи можливо комерціалізувати сирітські твори ?

Набути статусу сирітського може оприлюднений на території України:

- ✓ твір, опублікований у книзі, журналі, газеті або інших письмових виданнях, що міститься в колекціях бібліотек, музеїв з відкритим доступом для відвідувачів, в архівах або організаціях із збереження фондів аудіо-, відеозаписів;
- ✓ аудіовізуальний твір, що міститься в колекціях бібліотек, музеїв з відкритим доступом для відвідувачів, в архівах або організаціях із збереження фондів аудіо-, відеозаписів (ст. 29 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Законом не передбачено комерційного використання сирітських творів.

Використання сирітських творів дозволяється бібліотеками, музеями з відкритим доступом для відвідувачів, архівами або організаціями із збереження фондів аудіо-, відеозаписів способами відтворення з метою оцифрування, індексації, каталогізації, збереження або відновлення копії після вжиття заходів із ідентифікації та належного розшуку авторів, інших суб'єктів авторського права, що не призвели до ідентифікації відповідних суб'єктів авторського права або віднайдення ідентифікованих суб'єктів (ст. 29 Закон України «Про авторське право і суміжні права»).

Порядок та умови дозволеного використання сирітських творів, що включають порядок та умови вжиття заходів щодо ідентифікації та належного розшуку відповідних суб'єктів авторського права, набуття та втрати статусу сирітського твору, ведення реєстру сирітських творів, визначаються Кабінетом Міністрів України.

ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ

Питання 44

Можливість опису інформації про нині живих відомих людей без їх згоди?

Ст. 296 Цивільного кодексу України передбачає, що використання імені фізичної особи в літературних та інших творах, крім творів документального характеру, як персонажа (дійової особи) допускається лише за її згодою, а після її смерті - за згодою її дітей, вдови (вдівця), а якщо їх немає, - батьків, братів та сестер.

ІНШІ ПИТАННЯ

Питання 45

Співпраця із платформами по аудіо- та електронних виданнях. Як монетизуються відео, де використовується авторський твір?

Співпраця з платформами, монетизація контенту здійснюється на підставі публічної ліцензії конкретної платформи, на умови якої погоджується користувач та куди публікує свій твір.

Розрахунок збитків, завданих порушенням авторського права або суміжних прав, включаючи упущену вигоду, та розрахунок суми винагороди, яка була б сплачена за надання дозволу на використання об'єкта авторського права або об'єкта суміжних прав, з приводу якого виник спір, при визначенні суми компенсації?

Розрахунок збитків, завданих порушенням авторського права або суміжних прав здійснюється в межах **обраного способу захисту**, регламентованого ст. 55 Закону України «Про авторське право і суміжні права», на розсуд судді та на підставі наданих позивачем доказів. Ст. 16 Цивільного кодексу України також передбачає, що суд може захистити цивільне право або інтерес іншим способом, що встановлений договором або законом чи судом у визначених законом випадках.

Наприклад, при призначенні компенсації (разового грошового стягнення), суд враховує, що її розмір має бути ефективним, співрозмірним і стримуючим, спрямовуватися на відновлення порушених прав та застосовуватися таким чином, щоб уникнути створення перешкод законній діяльності користувача і водночас забезпечити захист від зловживань користувача.

При визначенні розміру компенсації судом враховується тривалість та систематичність порушення, обсяг порушення (зокрема з урахуванням території його поширення), сфера господарювання та наміри порушника, вина та її форми, а також інші об'єктивні обставини.

Питання 47

Як надавати обов'язковий примірник електронного видання у Книжковій палаті України, якщо не надання такого примірника тягне обмеження на не надання ISBN номера для нової іншої електронної книги для видавництва? Хоча в постанові КМУ мова лише про друковане видання?

Відповідь на це питання надасть Відділ наукового опрацювання обов'язкових примірників Державної наукової установи "Книжкова палата України імені Івана Федорова".

Телефон: 292-20-21

Пошта: prim@ukrbook.net,
periodika@ukrbook.net

Авторське право на текст, використаний для анімації, яку я замовила ілюстраторці і аудіо в ній теж має авторство.

Запитання таке: «Чи маю я авторське право на цей фільм повністю, якщо оплатила його створення?» ?

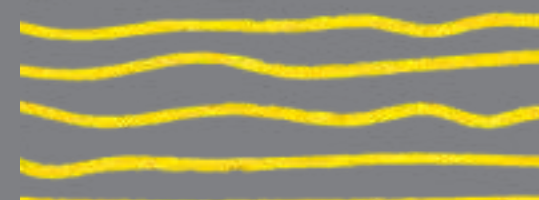
Ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» визначає аудіовізуальний твір як твір у вигляді послідовності епізодів або кадрів зі звуком або без нього, поєднаних між собою цілісним творчим задумом, доступний для сприйняття за допомогою відповідних технічних засобів на певному виді екрана (кіно-, телеекрана тощо), на якому така послідовність кадрів утворює рухоме зображення.

Авторське право становлять особисті немайнові права автора і майнові права суб'єктів авторського права (ст. 5 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Ст. 48 вищезазначеного Закону передбачає, що розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права або об'єкти суміжних прав може здійснюватися на підставі правочину.

Правочини щодо розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права або об'єкти суміжних прав вчиняються у письмовій (електронній) формі, крім договору про використання твору в періодичних виданнях (газетах, журналах, електронних засобах масової інформації тощо), які можуть укладатися в усній формі.

Таким чином, для того, щоб передати права інтелектуальної власності від кожного автора до продюсера (особи, яка організовує або організовує і фінансує створення, виробництво і опублікування аудіовізуального твору), необхідно укласти письмовий правочин (договір). Якщо в ньому не регулюється питання розподілу майнових прав, то вони будуть вважатись розподіленими на підставі Закону.

Одна фізична особа може здійснювати декілька видів відповідної творчої діяльності автора аудіовізуального твору.

Якщо інше не передбачено договором:

• майнові права на аудіовізуальний твір, визначені частиною першою статті 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права», переходять від авторів до продюсера аудіовізуального твору з моменту створення твору. При цьому за автором музичного твору, спеціально створеного для аудіовізуального твору, зберігаються майнові права на публічне виконання, публічне сповіщення такого музичного твору окремо від аудіовізуального твору;

• автори аудіовізуального твору і суб'єкти майнових прав на інші твори, які з дозволу зазначених суб'єктів перероблено та/або включено до складу зазначеного аудіовізуального твору, не мають права забороняти відтворення, розповсюдження, інтерактивне надання доступу, публічне демонстрування, публічне сповіщення такого аудіовізуального твору, прокат його примірників, а також його субтитрування і озвучення (у тому числі дублювання);

• автори, не передбачені частиною першою цієї статті, (а саме: режисер-постановник; автор (автори) сценарію та/або текстів діалогів; автор спеціально створеного для аудіовізуального твору музичного твору з текстом або без нього; художник-постановник; оператор-постановник), твори яких увійшли як складова частина до аудіовізуального твору (ті, що створені раніше, і ті, що створені у процесі роботи над аудіовізуальним твором), зберігають авторське право кожний на свій твір і можуть самостійно використовувати його у межах, не пов'язаних з таким аудіовізуальним твором.

Згідно зі ст. 16 Закону України «Про авторське право і суміжні права» авторами аудіовізуального твору є:

- режисер-постановник;
- автор (автори) сценарію та/або текстів діалогів;
- автор спеціально створеного для аудіовізуального твору музичного твору з текстом або без нього;
- художник-постановник;
- оператор-постановник.

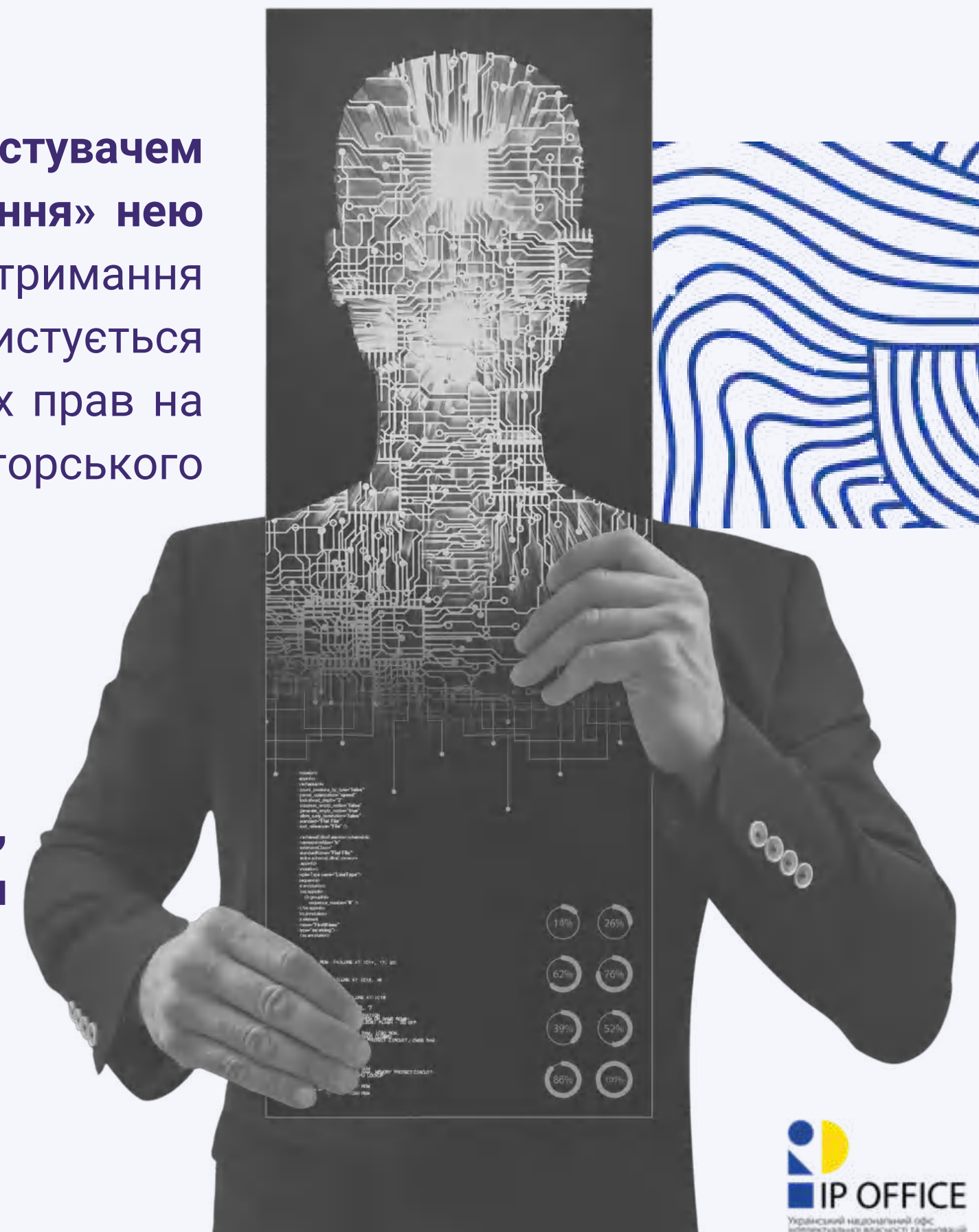

Право авторів аудіовізуального твору на справедливу винагороду, здійснюється відповідно до закону.

Щодо зображень ШІ, то там особа, яка є правомірним користувачем комп'ютерної програми ШІ, що здійснюється на підставі «приєднання» нею до публічної ліцензії при встановленні програми, за умови дотримання авторських прав та прав інших осіб на «згенеровані» об'єкти, користується правом особливого роду, що передбачає приналежність їй майнових прав на «згенерований» об'єкт, аналогічних майновим правам на об'єкт авторського права і суміжних прав. Особа може комерціалізувати зображення, що отримано за допомогою ШІ.

Строк захисту майнових прав особливого роду - 25 років.

Згідно із законодавством, право особливого роду на картинки, згенеровані ШІ, для набуття їх іншою особою, має також бути передано у договірному порядку від правомірного користувача.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

Наші контакти:

+38(044) 494-06-20

Консультація з питань креативних індустрій:

cci.consult@nipo.gov.ua

Із загальних питань звертайтеся за адресою:

uanipio.office@gmail.com

вул. Годзенка, 1 , Київ, Україна

Залишайтеся на зв'язку з нами

